

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Hivatottak és kiválasztottak

Írta: KOSZTOLÁNSZKY ISTVÁN

Az emberi léleknek a féltő és gondos anyai szeretet melegénél kibimbózott értelmisége már kezdetben is abban nyilvánul meg, azon fáradozik, hogy ösztönös vágyainak irányítása mellett, rendeltetésének útjára léphessen.

Az ember vágyainak és igényének kielégítését mindenkor rátermettsége szabja meg. S tekintve egyes hatásoktól, mindenek felett értelmiségünk, lelki világunk az a forrás, melyből a belső kényszer folytán nekilendült energia magának erőt meríthet. Az élet ezerféleségén elmerengő lélek elsősorban arra reagál, aminek szelleme az ő gondolat- és érzésvilágával rokon. Ennek a lélek által rokonszenvesen fogadott benyomásnak hatása van hivatva aztán arra, hogy a jelentkező lelki igények kielégülést nyerjenek. Annak beteljesedését azonban a vágy, mindenkor az akarat, az energia felszűrttségétől függ; és megingathatatlannal hinnünk kell abban is, hogy valaminek művelésével hivatást teljesítünk.

Az eszközét, szerszámját kézbe fogó ifjú már értéktényezőnek indult valaki, kinek csak egy kötelessége van: hivatásnak érzett pályáján rendületlenül kitartani. Mert az azt megelőző bizonytalanságok útvesztőjéből kivergődve, észlelnie kell azt a belső forrongást, mely végre is egy meghatározott irány követésére kényszerítette. Toll, ecset, véső, stb. legyenek azok bár egy magasabb színvonalú, vagy pedig csak hézagot kitöltő, de annál lelkesebb kis tehetségek tevékenysége, mind hivatást teljesítenek s ezek művére mindig a lélek teszi rá a maga sajátos bélyegét.

Az ember úgy van megalkotva, hogy mindig teremtőjének útjait kívánja követni s gyönyörűségét lelki abban, ha művét sikerültnek véli. Ez kelti fel benne azt a megnyugtató öntudatot, mely megkezdett útjának folytatására serkenti. Sikerült műnek folvitását abbahagyni egyenlő tehetségünk és értékünk fel nem ismerésével s hogy még nem vagyunk képesek magunkat kellőleg értékelni. Az önértékelés hiánya pedig a legnagyobb ellensége a tehetségnek, mely lerombolja bennünk a hivatásunk iránti szeretetet s a munkakedvet és oda lök bennünket — kétkedőnek, hogy aztán téltelenségre kárhoztatva, energiánk lendületét a minimumra szállítsa. Határozatlan állítom, nem hivatott az, aki saját tehetségében kétkedik. A tehetség nem ismer akadályokat, hanem hívza a maga ősi erejében, hatalmas lendülettel veti át magát fölöttünk s minden további lépésével önkéntelenül is odaigyekszik, hol teremtőjének útját álmában már annyiszor látta s amelyről soha le nem léni, célul tűzte ki magának.

Tény, hogy több a hivatott, mint a kiválasztott; de ez nem ok arra, hogy az ember a maga tehetségét paragon hevertesse. E megkülönböztetés magyarázatát a Gondviselés útjain kell keresnünk s mivel azok kifürkészhetetlenek, bele kell nyugodnunk abba, hogy ha már nem vagyunk azok, akik kiválasztottságunknál fogva mások fölött állunk, de arra mégis jők vagyunk, hogy az ezek közti úrt legalább kitöltsük. Ez is hivatás. Mert e kettő képezi azt a mindeneget kiegészítő folyamatot, mely az élet útjait megtermékenyíti. S az embernek nem lehet csupán az a célja, hogy művével bámulatba ejtse a világot, hanem az, hogy tehetségével magának is, a köznek is értékes tényezője legyen.

Aki így fogja fel hivatását: misziót teljesít és semmi oka sincsen afölött keseregni, hogy nem született esetleg lángésznek, kit milliók csodálnak. Mert a lángész magában véve csak nap, mely a végtelenben nyomatlanul elvész, ha nincsen sugara.

A gondviselésben nincsenek hiábavalóságok. Minden atomnak megvan a maga rendeltetése. Vajjon nem volna-e nevelés, ha a porszem azért lázadna fel, mert nem ő képezi a földet, mikor tudnivaló, hogy éppen a porszemek összessége alkotja a földet. Vagy, ha a sugár lázadna fel, mert nem ő a nap. Hát lehet fény sugarat Nap nélkül s viszont elképzelni?

S az ember természetében rejlik, hogy magát az átlagok sorából kiküzdve, olyan maradót alkosson, hogy neve időtlen időkig ragyogjon a történelem horizontján. S ez nem hiúság; ez az Istentől örökölt lelkünk legtermészetesebb megnyilatkozása. S mivel erre nem hiú-

sága ösztönzi, hanem lelkének teremtővágya, művéről nem is fog hiányozni ez a bélyeg, mely egyéniségéről tesz tanuságot. S kell-e ennél több?... Kisebb értékek összessége egy nagyobb értéknek felel meg s ahol számlálhatatlan kisebb érték olvad egyértékké, nyugodtan nézhetünk a jövő elébe: biztosítani fogja létünk fennmaradását mindörökké.

Mert érthetetlen, hogy némelyek százfelé kapkodva, keresik azt az ösvényt, mely őket biztos és gyors érvényesüléshez vezetné anélkül, hogy az egyes benyomásokra reagáló lélekben jelentkező ösztönös vágyak irányát mérlegelnék. Mert a cél lehet kecsesgató, de ha az olyan magaslatok felé törekszik, hová tehetségünk már nem követheti, elkedvetlenedést, meghasonlást fog eredményezni és szemben találja magát a téves út megválasztása által beállott zűrzavarral.

Rómában nem keltett meglepetést Chamberlain hétfői beszéde

„Mindenki tudta, hogy Anglia Franciaország mellett áll”
Párisi sikerült megnyugtató

Amerikai hír szerint „Németország nyugatra tör”

Londonból jelentik: A különböző parlamenti csoportok szélesen foglalkoznak Chamberlain tegnapi beszédével és az angol-francia külpolitikai kapcsolattal. A kommentárok nagy számból kitűnik, hogy csaknem

minden parlamenti csoport főbb vonalaiban helyesli azt, amit Chamberlain mondott.

A miniszterelnök szabatos kijelentésével megszűnnek azok a kétségek, amelyeket egyes államok a francia-angol kapcsolattal szemben tápláltak. Liberális körökben azonban kiemelik, hogy ennek a színvallásnak már régen meg kellett volna történnie.

PÁRIS: „Ünnepélyes kötelezettségvállalás volt”

A keddi reggel megjelent francia lapok egyöntetűen ünneplik Chamberlaint az alsóházban tett ismeretes kijelentése miatt. A lapok véleményeit az alábbiakban közöljük:

Matin: A Chamberlain által Franciaországnak nyújtott biztosítékoknak annál nagyobb az értékük, mert az olasz-francia nézeteltérések kimélyülése során Chamberlain óvako-

RÓMA: „Franciaország politikájával”

A Giornale d'Italia foglalkozik Chamberlainnak az alsóházban tett nyilatkozatával és azt írja, hogy

a nyilatkozat Olaszországban nem keltett meglepetést.

Olaszországban senki sem vonta kétségbe, hogy háború esetén Anglia Franciaország mellett lesz, de Olaszországban tudják azt is, hogy ha Anglia bátorítja az intranzigens francia politikát, amelyet a franciák Olaszországgal és Németországgal szemben folytatnak, úgy

ellentétbe kerül Chamberlain politikájával és nemzetközi konfliktust idéz elő.

A római körök meglegedetten fogadták Butler külügyi államtitkárának az alsóházban tett kijelentését, amely szerint jobb, ha a Duce által az angol miniszterelnöknek tett kijelentésében bíznak, semmint, hogy elsieltett megállapításokhoz jussanak. Ilyen megítélés az olasz sajtó

dott minden nyilvános kötelezettségvállalástól. A tegnapi nyilatkozatot tehát ünnepélyes kötelezettségvállalásnak kell tekinteni. A többi nagyhatalmak bizonyára teljes mértékben értékelni fogják ezt.

Figaro: Egy kétséget kizáró, világos magatartás csak a kétet szolgálja.

Epoque: Öt nap óta a háború veszélye csökkent. Németország és Olaszország tartanak attól, hogy olyan körülmények következhetnek be, mint 1914-ben.

Ordre: Chamberlain mindenivel közölte az Anglia és Franciaország között fennálló kapcsolatokat. Ezekért a szavakért elismeréssel tartozunk, bár későn hangzottak el, de reméljük, hogy nem túlkésőn.

Populaire: Chamberlain közölte a diktátorokkal, hogy azok a manőverek, amelyek a francia-angol blokk szétbontására irányultak, kilátástalanok, sőt eredményük az volt, hogy ez az összeköttetés még jobban kimélyült.

Humanité: Chamberlain nyilatkozata pontos és határozott volt. A francia-angol együttműködésnek nincsenek földrajzi akadályai. Ez kiterjed a hadviselés minden módjára és ezzel valamennyi francia meg van elégedve.

bátorítása ellentétes Chamberlain

egyek cikkei nyomán keletkezhetek és így hivatalosan nem cáfolták meg azt sem, amit Virginio Gayda a Voce d'Italia-ban írt, amely szerint

az önkéntesek nem hagyják el Spanyolországot Franco tábornok teljes politikai és katonai győzelméig,

mégis figyelembe kell venni, hogy a sajtó csak a közvéleményt képviseli és nem a hivatalos magatartást.

BERLIN: „Meg akarták nyugtatni Franciaországot”

Német politikai körökben úgy vélik, hogy Chamberlain tegnapi nyilatkozata semmi újat sem jelent és csak arra szolgált, hogy Franciaországot megnyugtassa. Arra törekednek, hogy a német közönség minél rövidebben értesüljön az angol miniszterelnök nyilatkozatáról.

WASHINGTON: „A nyilatkozat minden kétséget kizár”

Washingtonból jelentik: Diplomáciai körökben megállapítják, hogy Chamberlain nyilatkozata a leghatározottabb, amelyet valaha is angol kormányfő tett. Minden kétséget kizár ez a nyilatkozat Anglia magatartásával kapcsolatban abban az esetben, ha Franciaországot támogatás érné. Diplomáciai körökben a nyilatko-

zat határozottságát azzal magyarázzák, hogy London olyan értesüléseket kapott, amelyek szerint

Németország elsősorban Nyugat felé igyekszik előtérni, mielőtt még keleti terveit megvalósítaná.

Anglia nem ismeri el a Franco-kormányt, amíg önkéntesek vannak Spanyolországban

Az amerikai sajtó szerint: „Minél közelebb van a spanyol belháború befejezése annál nagyobb a nemzetközi veszély

LONDONBÓL jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint Rómában azt a hír járja, hogy Mussolini miniszterelnök a közeljövőben világos szavakkal újból megismétli Chamberlain miniszterelnöknek adott ígéretét, amely szerint Olaszország haladéktalanul kivonja önkéntes csapatait Spanyolországból, mielőtt Franco tábornok legyőzte a köztársasági spanyol kormányt

Negrin miniszterelnök még nem hagyta el Spanyolországot

Párisból jelentik: A spanyol határról érkező jelentések szerint a köztársasági menekültek önzölése tovább tart. A francia hatóságok számítása szerint 100.000 köztársasági katona és 40.000 polgári személy érkezésére lehet számítani.

Franciaország ezekkel együtt mintegy 300.000 spanyol köztársaságinak ad menedéket.

A legújabb jelentések szerint a spanyol köztársasági hadsereg zöme valószínűleg csak szardán érkezik a pyrenneusi határra.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy a tegnapi közölt hírekkel ellentétben Negrin miniszterelnök még nem hagyta el Spanyolországot és a francia határ közelében tartózkodik.

FRANCIAORSZÁGBA VITTEK A SPANYOL JEGYBANK ARANYKESZLETET

Azانا spanyol köztársasági elnök autóján Collengesbe érkezett és a prasiei birtokon szállt meg, amely 300 kilométernyire van Svájc határától. Azanat felesége és többtagú személyzete kíséri. A collengeszi polgármester üdvözölte Azana megérkezése alkalmával és az elnök kijelentette, reméli, hogy

Spanyolországban rövidesen helyreáll a béke.

Azانا a továbbiakban elmondotta, hogy összeköttetésben marad spanyolországi és franciaországi barátaival. Tartózkodása valószínűleg hosszabb tartamú lesz. A Havas-ügynökség képviselője beszélgetést folytatott Azana spanyol köztársasági elnök titkárával, Rivassal, aki elmondotta, hogy Azana a spanyol minisztertanács felhatalmazása alapján utazott Franciaországba és Negrin miniszterelnök a határig kísérette. Rivas többek között kijelentette azt is, hogy

a spanyol köztársasági kormánynak minden szándékában Franciaországban letétele,

mert innen nem vezethetné a köztársasági Spanyolország ügyeit, a francia kormánynak tehát a tekintetben nincsen ok nyugtalanságra.

Milyenek lesznek a spanyol polgárháború következményei? — kérdezik a nagy amerikai

Nem változik Jugoszlávia külpolitikája

Bucurestiből jelentik: A Timpu mai száma a jugoszláv kormányváltozással kapcsolatban azt írja, hogy annak csupán belpolitikai jelentősége van, de nem jelent változást Jugoszlávia külpolitikájában. Senki sem vitatja Sztójadinovic külpolitikájának nagyvonalúságát, aki mindig kellően értékelte a román-jugoszláv barátságot és a két ország közti jóviszony elmélyítésére törekedett. Ezt az éveken át folytatott politikát Pál régens herceg mindenkor jóváhagyta és helyeselte. Minden biztosíték meg van arra, hogy az új kormány is elődje útján halad és arra fog törekedni, hogy Románia és Jugoszlávia között a baráti kapcsolatok és a szövetségi viszony még jobban megerősödjék.

lapok, amelyek hangsúlyozzák aggodalmukat Gayda azon cikke miatt, amelyben leszögezi, hogy az olasz csapatok mindaddig Spanyolországban maradnak, amíg Franco tábornok politikája is győzelmet nem aratott. Világos, hogy minél közelebb van a polgárháború befejezése, annál veszélyesebbé válik a nemzetközi helyzet. A Newyork Herald Tribune ezeket írja:

Ami megmaradt a spanyol köztársaságból, az most vész el a Pannónia felé vezető országutakon.

Perthus francia határváros közelében a vámosok átvizsgált tizenegy teherautót, amelyek Spanyolországból érkeztek és azokban nagymennyiségű arany- és ezüstrudakat találtak több százezer fontsterling értékben. Ez a nagymennyiségű nemesség

a spanyol jegybank aranyfedezetének egy része.

FRANCO NEM KÖT BEKÉT

Londonból jelentik: Az angol sajtó körök értesülése szerint rövidesen várható, hogy az angol-francia kormány közös felhívást intéz Franco tábornokhoz, hogy kerülje a további vérontást. A legutóbbi napokban a köztársaságiak oldalán levő angol követ felkereste Del Vayo külügyminisztert, a kivel a jövőre vonatkozólag beható megbeszélést folytatott. A megbeszélés eredményeképpen az angol követ értesítette kormányát, hogy

Francia nem hajlandó semmiféle béketárgyalá-

Londonban megkezdték a bombamerénylő irek bünperének tárgyalását

A közüzemek megrongálásával pánikot akartak előidézni. — E marad a kenti herceg északirországi útja

Londonból jelentik: A londoni büntető bíróság megkezdte a tárgyalást a sorozatos bombamerénylő-letekkel kapcsolatban letartóztatott 12 gyanúsított ügyében. A bíróság ismertette a gyanúsítottak birtokában talált S. jelzésű támadási tervet, amely szerint az ir köztársasági hadsereg a legcsekélyebbnek tartja a műveletek megindítását a fenyegető nemzetközi válság előestéjén, amikor a közönség a leghajamosabb a pánikra. Az eljárás terve a következő pontokban foglalható össze:

1. Katonai, légi és tengeri hadműveletek.
2. Gépmobilok, repülőgépek, fegyver és lőszergyárakban, valamint raktárakban.
3. Támadások víz és vi-lanyművek, gázgyárak, posta és táviró hivatalok, a londoni földalatti vasutak, a legfontosabb bankok épületei, gabona, fa és szeszraktárak ellen.

Nagy súlyt helyez az utasítás a nemzeti önkéntes védelmet szolgáló lajstromokra, amelyek megsemmisítése megkísérelt Anglia védelmét. A vasúti, szállítási, táviró és távbeszélő berendezések megrongálását is tervbe vette a szervezet. Hétfőtől kezdve az összes muzeumokat és múgyüjtemé-

RIVOLI a nagy filmek mozgója

Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy

„Az örök titok”

című páratlan filmünkhöz, amelynek bemutatóját most készítjük el,

ne várjon hangzatos hirdetőseket!

A film az utóbbi évek kimagasló művészeti teljesítménye. Szükségtelen tehát külön dicsérni!

soha folytatni a spanyol köztársaságiakból, mert azok teljes behódolását követeli.

A londoni lapok úgy tudják, hogy Anglia és Franciaország a közel jövőben elismerik Franco kormányát az egyetlen spanyol kormánynak. Londoni hivatalos körök reálisan tekintik a helyzetet és már belátják, hogy Franco győzelme teljes és ezzel elkerült a diplomáciai tevékenység ideje.

A Reuter iroda jelenti, hogy angol hivatalos körök a spanyol köztársasági kormány léte folytatásának technikai kérdéseivel foglalkoznak, megjegyzik, hogy bár nem lehet mondani, hogy spanyol köztársasági kormány létezik, de a helyzet változatlan marad mindaddig, míg az idegen önkéntesek spanyol területen vannak. Így az angol kormány magatartása a Franco kormány elismerése tekintetében mit sem változott. Mindaddig, míg egy önkéntes spanyol területen van, a nemzeti kormány elismeréséről nem lehet szó. Ami az Angliához intézendő esetleges követelési-kérelmet illeti, a brit hivatalos körök szerint az angol kormány bármelyik félnek a rendelkezésére áll.

NAPI HATMILLIÓ FRANKBA KERÜL A MENEKÜLTEK ELLÁTÁSA

Londonból jelentik: Corbin londoni francia nagykövet hosszabb megbeszélést folytatott Halifax külügyminiszterrel a spanyol helyzetről. Diplomáciai körökben hangsúlyozzák, hogy a két kormány szoros és állandó összeköttetésben van egymással és

mindent el akarnak követni a felesleges vérontás elkerülésére,

azonban arról még nincs szó, hogy készítették-e tervet az ellenségeskedések beszüntetésére. A Franciaországba önzölő spanyolok ellátása nagy áldozatot jelent a francia kormány részéről és ez is megbeszélés tárgyát képezi London és Páris között. Alapában azt hiszik, hogy az angol kormány összeköttetés kíván létesíteni a két spanyol kormány között. A Matin megállapítja, hogy a spanyol menekültek elhelyezése és élelmezése Franciaországnak

naponta 6 millió frankjába kerül.

Ez az összeg pár napon belül napi 12 millió frankra is emelkedhet. Az a kérdés — írja a lap —, hogy a francia adófizetőknek kell-e viselniük ezt a terhet? Itt az ideje annak, hogy Szovjetországnak és Franciaországnak kötött szerződésének ne csak szavakkal, hanem tettekkel is tegyen eleget.

nyeket rendőrök őrzik, akik a belépők csomagjait felnyitják és a gyanús látogatókat megmotozzák. A kenti hercegi pár a belfasti kormánytanács kérésére elhalasztotta Északirországra tervezett látogatását.

Közvetlen tárgyalást kezdett az angol és német nagyipar

Londonból jelentik: Stanley kereskedelmiügyi miniszter az alsházban kijelentette, hogy formaszertlen megbeszélések folynak az angol kormány tudomásával és jóváhagyásával az angol gyáripari szövetség és a német ipari és kereskedelmi vezetői között, hogy megoldást találjanak a két ország kereskedelmi és ipara közötti verseny problémájának megoldására. Bejelentette a miniszter, hogy február végén a moeti tanácskozásokra formaszertlen tárgyalások követik és remélhető, hogy a megindult és folytatandó közvetlen megbeszélések során a kölcsönös jóakarattal meg lehet oldani a német kereskedelemnek helyhez juttatását semleges piacokon,

Csak mindkét fél kívánságára módosítható a palesztinai mandátum

Megnyílt a palesztinai konferencia. Chamberlain külön megnyitó beszéddel üdvözölte az arabokat és a zsidókat

Londonból jelentik: A Palesztina jövőjéről tanácskozó értekezlet küldöttei előtt, tekintettel a szemben állók közti feszült viszonyra, Chamberlain miniszterelnök külön-külön megnyitó beszédét mondott úgy a zsidó, mint az arab küldöttekhez. Előbb az arabokat üdvözölte, majd utána a zsidó küldöttséget. Különös örömet fejezte ki a miniszterelnök, hogy a palesztinai arabok politikai vezéreivel együtt megjelentek a szomszéd arab államok képviselői is. Angliát kötelezik a népszövetségi megbízatás alapján mind az arabokkal, mind a zsidókkal szemben vállalt kötelezettségei, de

ha a küldöttségek a népszövetségi megbízatás megválttatását javasolják, úgy az angol kormány nem fogja ezt a lépést megakadályozni.

Az angol kormány mélységesen fájlalja a palesztinai eseményeket, amelyek nagyon sok embernek olyan súlyos szenvedéseket okoznak.

— Olyan feladatok várnak most reánk — folytatta beszédét Chamberlain — amelyek kétségkívül súlyosak, de nem haladják meg egyúttal erőnket.

A zsidó küldöttség előtt Chamberlain megismételte majd mindazt, amit az arabok előtt mondott, majd meleg elismeréssel adózott annak a feyelmezettségnek és önmegtartóztatásnak, amelyet a zsidók a palesztinai súlyos nehézségek és veszedelmek idején tanúsítottak.

A mai megbeszélések befejeztével jelentették, hogy az arab védelmi párt, amelynek a terrorellenes politikáját a többi arab küldöttségek a leghevesebben elleneztek, nem képviseltette magát a mai megbeszéléseken csak azért, hogy lehetővé tegye az értekezlet sima és akadálymentes megnyitását. Hivatalos nyilatkozatok szerint megbeszélések folynak arról, hogy a különböző arab érdekeltségeket egyetlen közös küldöttség képviselje. Ezek a megbeszélések azonban eddig még nem jártak eredménnyel. De az angol kormány nem adta fel a reményt, hogy sikerül végül is a nehéz és eltérő kérdéseket áthidalni. Ennek lehetetlensége esetén az angol kormány kész lesz az egyes csoportokkal külön-külön megbeszéléseket folytatni.

SÜLYOS ELLENÉRTÉK A KÉT ARAB DELEGÁCIÓ KÖZÖTT

Chamberlain beszédére Weizmann dr., a zsidó delegáció elnöke válaszolt és amidőn megköszönte a fogadtatást, emlékeztetett arra, hogy a Saint James-palotában hagyta jóvá 1922-ben a Népszövetség a brit-palesztinai mandátumot. A palesztinai zsidók meg vannak győződve, hogy jogaik sérelme nélkül nem tartható fenn a béke.

A magyar felsőház a kormány ellenére módosította a keresethalmozási javaslatot

Hegedüs Loránt a társadalmi egyensúlyjavaslatról. — „Asszonyok, akik toalett-pótléka költsék el fizetéseiket!”

Budapestről jelentik: A felsőház ülésén a keresethalmozási javaslatot tárgyalták. A javaslat általános vitájánál Hegedüs Loránt emelkedett székére és tiltakozott a javaslat elfogadása ellen és hangoztatta, hogy Hollandiában is hoztak ilyen törvényt és az eredmény az átváltozások lavinája lett. Utána Hegedüs a zsidótörvény hatásaira is. nagymamák hálósobáinak szellőztetése nem lepolitika. Ha ma az ember elmegy egy vegyes háson alapuló családhoz, azt látja, hogy

gyermek, hol az apjukat, hol pedig az anyjukat zsidózzák.

En Reményi Schneller pénzügyminiszter szólt fel beszédében kijelentette, lehetetlenség, hogy ma állású állami tisztviselők feleségei mások elől elvegyék a kenyeret és ugyanakkor a jövedelmük nem vizsgálja másra, mint toalett-pótléka.

Pénzügyminiszter beszéde után a felsőház a javaslat általánosságban elfogadta, majd áttért a részletes tárgyalásra. A nyolcadik szakasz egyik bekezdését tárgyalták, amelyet azonban a tárgyalás előtt a felsőház pénzügyi bizottsága módosított. E szerint

Délutánra volt kitzúve az első angol-arab megbeszélés, amelyet azonban

el kellett halasztani, mert az utolsó pillanatban a mufti pártja és a mérsékelt arabok pártja között egyenetlenség tört ki.

Egyes körökben úgy vélik, hogy van lehetőség arra, hogy a két párt egymással megegyezzen. Az angol gyarmatügyi minisztérium a következő közleményt adta ki:

— A brit gyarmatügyi minisztérium mélyen sajnálja, hogy minder erőfeszítése dacára sem sikerült az arabokat egy delegációba tömöríteni. Az angol kormány minden palesztinai pártot meghívott a tárgyalásra. A kormány

Kegyelemben részesültek a francia nagy sztrájk résztvevői

Párisból jelentik: A kamara keddi ülésén a közkegyelmi javaslatot tárgyalta. A javaslatnak már az első szakaszánál Daladier miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést. A kamara 334 szavazattal 260 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak és egyúttal elfogadta az első szakaszt a következő szövegében:

A legteljesebb nyilvánosság ellenőrzése mellett kíván működni Tieran Emil dr. temesvári főpolgármester

A temesvári újságírói kar ama tagjai, akik lapjaikban a városháza eseményeiről számoltak be, tegnap délelőtt Conciatu Iancu, az újságírók elnökének vezetése alatt felkeresték Tieran Emil dr. delegált főpolgármestert. Conciatu üdvözölte a főpolgármestert és ama reményének adott kifejezést, hogy a mosoni delegálás mihamarabb végleges megbízással változik át. Az új főpolgármester Temesvár fia, ismeri az itteni viszonyokat és az itt élő nemzetiségeket és mindenkor jóbarátja volt a sajtónak is. Bizonyos, hogy a város fejlődését és jólétét fokozott mértékben viseli a szívén.

Biztosítja a főpolgármestert, hogy a laok és az újságírók a városért folyó munkájában támogatni fogják. Ezzel szemben az újságírók továbbra is öndíjat kérnek.

Tieran Emil dr. megköszönte az üdvözlést, majd rámutatott arra a hagyományos szokásra,

Béna 60 éves korában a REUMA miatt

Igen tevékeny életet folytatott. Azonban 60 éves korában a reuma letörte. Nem tudta behajtani térdeit. 18 hónapi rettetés szenvedés után elkezdett Kruschent sokat szedni. Rövid néhány hét múlva megszűntek a fájdalmak és ujra képes volt járni. Ezt a hőlyget odaszögezte a térdekben felgyülemlett hűgysav. Kruschent asványi sók keveréke, amelyek egyike feloldja a hűgysav kristályait, míg másika elősegíti azok kiválasztását. Szedjen Kruschent sőt. Két hét múlva csodálkozni fog ezen sok jótékony hatásán. Kérje gyógyszerészétől a Kruschent. Nagy üveg 95 lei, kis üveg 60 lei.

nem óhajt résztvenni a vélemény-konfliktuson, csak arra törekszik, hogy minden párt szabadon fejthesse ki álláspontját. Ezért el van határozva, hogy egyik csoportot sem zárja ki a tárgyalásokból, azonban kész külön tárgyalásokba becsatlakozni a két arab csoporttal.

A zsidó delegációnak első ülése csak szerdán este nyolc órakor lesz. A konferencia megnyitásával kapcsolatban az indiai muzulmánok a nagyobb városokban az arabokkal való rokonszenv- kifejezése végett gyűléseket tartottak.

— A törvény kihirdetésétől számított 6 hónap után belüli közkegyelemben részesülhetnek az 1938 december 28 előtt közösen véghezvitt, vagy kollektív munkaviszony és gyűlés útján erőszakkal és tetellegességgel, fosztogatás és gujlogatás útján elkövetett vétségek és kihágások első fokozatú elítelt tetesei.

hogy valahányszor új főpolgármester veszi át a város ügyeinek vezetését, programot ad. Delegálása — úgy mond — az új főpolgármester kinevezéséig szól, ne várjon tehát senki tőle különleges programot. De bárméddig is vezeti a város ügyeit, programja mindig egy lesz; a munka és a törvény. Működését a város kirobált tisztviselőinek segítségével kívánja folytatni, akikről nem követel mást, mint őszinteséget, tisztességet és pontosságot. Maza is tizenkilenc esztendő óta tisztviselő és jól tudja, mik a lelkiismeretes hivatalnok kötelezettségei, ennél többet senkitől nem követel. Azokat a munkákat, amelyekkel elődje megkezdett, folytatni fogja. Megállapítja, hogy népjóléti téren sok a teendő. Minden rászoruló szeretne segílybe részesíteni úgy azonban, hogy ez senkinek a károsításával, megrövidítésével ne történjék. Foglalkozott azután a sajtónak a közéletben való szerepével. A sajtó gyakorolja a nyilvános ellenőrzést a vezető helyen álló férfiak munkájával szemben. Nem akarja magát ezen ellenőrzés alól kivonni, az igazságos bírálatot és véleményt mindenkor szívesen fogadja. Berátságos érintkezésben kíván maradni a sajtóval, kívánja az egyetértés fentartását és sohasem veszi rossz néven a kemény kritikát sem, ha az igazságos és jogos. Szeretné, ha a sajtó részéről is őszinteséget tapasztalna, mert a sajtó fontos összekötő kapcsolatot és a város polgársága között. Minden rendelkezésére áll az újságíróknak, mert a sajtó nélkül nem lehet dolgozni. A városházán működő sajtóiroda is azért van, hogy az újságírókat hivatásuk teljesítésében még jobban támogassa.

Tieran Emil dr. ezután hosszas és feszelen társalgást folytatott az újságírókkal. Ennek során felvetődött a terv, hogy a főpolgármester hetenként egyszer egyszerre fogadja az újságírókat és tájékoztatja őket terveiről. Szóba került a városi sajtóiroda átszervezése olyan irányban, hogy az eddigéig is jobban informálhassa az újságírókat. A főpolgármester megígérte, hogy az összes városi határozatok másolatban mind megbetekintelők lesznek a város házában. Végül kilátásba helyezte a főpolgármester, hogy a város az építendő újságíró otthon számára támogatást nyújt.

Püspök szentelésre készül Erdély katolikus társadalma

Márton Áron jelmondata: „Nem utasítom vissza a munkát”

Erdély katolikus közönségére ünnepi hét virradt: készülődés a püspökszentelésre, ami vasárnap fog lefolyni Kolozsváron. Erdély fővárosában ez az első római katolikus püspökszentelés. Az ősi püspöki székhelyen, Gyulaféhérváron is csak a néhai Vorbuchner Adolf volt az, akit püspökké szenteltek, mert a püspöki székhely szerepelt elődökét mind Rómában, vagy Esztergomban, vagy Erdélyen kívül levő más városokban szenteltek föl főpásztori hivatásukra.

A másik, nem kevésbé fontos tény az, hogy ismét székelly származású püspök foglalhatta el az erdélyi hálóklikus egyházmegye vezetését. Székely származású püspök eddigelé mindössze hat állt az egyházmegye élén. Az első székelly püspök Ilyés András volt. (1697—1712), aki visszazerezte a gyulaféhérvári püspöki palotát és az alvinci birtokokat. A második székelly püspök báró Mártonffy György volt, 1716—1722), aki Csikkarcfalván született. Ő szerezte vissza a kolozsvári főtéri templomot, ahol most a püspökszentelés lesz. Báró Antalffy János (1724—1728) Csikszentmártonban született s III. Károly nevezte ki püspökké. Mártonffy József (1799—1815) Székelyszentkirályon (Udvarhely-megyében) született, s Jezsuitából lett Erdély püspökévé. Kovács Miklós (1828—1852) csiktusnádi származású és alapítványai tették országosan ismertté nevét, Fogarassy Mihály gyergyószentmiklósi származású; az ő nevéhez fűződik a budapesti Szent István Társulat megalapítása.

Lönhart Ferenc, gróf Mailáth Gusztáv Károly és Vorbuchner Adolf püspökök után következik Márton Áron, aki, mint több nagy elődje, szintén csikmegyei származású.

Nehéz időkben foglalta el a püspöki széket Márton Áron, aki jól tudja, hogy nehéz feladatok előtt áll. Püspöki címerének jelmondata azonban jellemzi ezt a keménykaratú férfit, akinek élete éjjel-nappali vigília az Údvözítő nevében és szellemében hiveiért és az Egyházért. Ez a jelmondat pedig, ami Márton Áron címerén olvasható, rövid, de sokatmondó: „Non recuso laborem” (Nem utasítom vissza, vállalom a munkát). Vállalja a ránehezülő terheket, a szorgoskodást, a buzgóságot, a virrasztást, hogy Krisztus szelleme örökjén népe és hivei fölött. E jelmonddal kapcsolatban írja a Katolikus Akció heti értesítőjében, az Az Apostolban Tátray Barnabás a következőket:

— Ez a mondás először egy szintén Márton nevű püspök ajkait hagyta el: Toursi Szent Márton püspökét, aki a kereszténység első századaiban, 316-ban született a pannoniai Sabariában (a mai Szombathelyen). Pannonia akkor római tartomány volt s Márton porány szülőktől született. Érdekes megjegyzés Márton Áron

püspök ur életével az, hogy toursi Szent Márton is katona volt, mielőtt pap lett volna. Már katonakorában megismerkedett a kereszténység tanaival és catechumen lett, vagyis a kereszttség felvételére készült. A mai Franciaországba került, hol Amiens város kapuja előtt egy didergő koldusnak odaadta köpenyegének felét. Így is szokták őt ábrázolni, amint lóháton ülve, levágja köpenyegének felét, hogy odaadja azt a koldusnak. A következő éjjel megjelent neki Krisztus és így szólt hozzá: „Márton, a hitjelt, ezzel a ruhával öltöztetett fel engem”, jelezve, hogy „amit a legkisebbnek atvámfiak közül cselekedtél, nekem cselekedtetél”. 18 éves korában megkeresztelkedik és két év múlva, mint százados otthagyja a katonaságot. Később visszatér szülővárosába, Sabariába (Szombathelyre). Majd Franciaországban Poitiers mellett kolostort alapít. Tours város püspöke lesz. Nagy betegségben imádkozik, hogy szabadítsa meg az Ur a test börtönétől és vegye magához. Tanít-

ványai megtört szívvel kérdezték: Atyánk, miért akarsz elhagyni minket? Erre Márton így imádkozott: Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem, — Uram, ha népednek szükségem van rám, nem utasítom vissza a munkát.”

A püspöki címer, — amelyet egyébként Köpeczi Sebastyén József, a nagy hírnevű címertani szakértő tervezett, épp olyan jellemző Márton Áron püspök egyéniségére, mint a jelmondat.

Ez a püspöki címer pajzsalakú, felette a püspöki jelvényekkel. A pajzs mezőjét két részre osztja egy Mária-kék szalag. A felső mező jobb sarkában a betlehem csillag látható, annak jelölül, hogy karácsony havában kapta meg püspöki kinevezését. A két szalagban a székely nemzet ősi címerére emlékeztető nap és a hold s közöttük Krisztus monogram, az őök jelviát (virrasztást) jelenti. Az alsó mezőnyben levő zöld mező és hegyek s az ezek körül a pajzs felső szélén felszökő fenvöszál a havasok és a csiki tájak szimbólumai. A címer alatti szalagon van a már említett jelmondat: „Non recuso laborem”. Ebben a címerben benne van Márton Áron: csiki eredetével, a hazai föld és népe iránti szeretetével, Krisztus szolgálatával s az ég felé sudár fenvő módján, való felemelkedésével.

Akiben ilyen nagy lélek és erő van, az nemcsak mondja, de valóban vállalja is a munkát.

Hontalanná lett öreg korára az ujkori Hamlet királyti

Hamlet dán királyfi a színpadról harsogja a maga nagy dilemmáját:

— Lenni, vagy nem lenni?

A hetvenhat esztendő Kőnyves Jenő volt színigazgató, aki ötvenöt éven keresztül volt tényleges színész és ezen idő alatt százszornál többször lépett föl Hamlet szerepében, most búsan kérdi:

— Menni, vagy nem menni? De hová menni?

Arra itélték az elaggott színészt, hogy vándorbotot ragadion a kezébe és elinduljon magának más hazát keresni. A bíróság kimondta róla, hogy nem román állampolgár. De hová menjen, merre tévelyegjen, hol keressen magának új hazát?

Nagyvenéven keresztül olyan városokban működött és lakott, amelyek a mai Románia területén vannak.

1900. szeptember 15-én, amikor Nagyváradon ünnepélyesen fölavatták a Szigligeti-színházat, Kőnyves Jenő lépett elsőnek a függöny elé és mondta el a megnyitó prólogot. Tagja volt a nagyváradi színtársulatnak, majd később önálló staggione-társulatot alakított és állandóan járt Bihar, Arad, Temes, Krassó, Szörény, Hunyad megyéket és Erdélyt és a kulturát szolgáltatta. A háború második felében Temesvárott telepedett meg és

1916-ban a temesvári városi tanácstól, mint állandó lakos erkölcsi bizonyítványt is kapott.

A háború utáni években, amikor a színpadról véglegesen lelépett, artistaügynökséget nyitott és rendes adófizető polgárként szerepelt, akinek

1925-ben kiadták az állampolgársági okmányt.

Amikor 1938-ban a városháza kapualatti hirdető tábláján kifüggesztett hirdetményben felhívták seregnyi embert állampolgárságának újfenti igazolására, a jegyzékben Kőnyves Jenő neve is szerepelt. Nosza, lóttát-futott, hogy megszerezze a szükséges okmányokat. Mikor mindennek egyült volt, még az itteni állandó lakást igazoló bizonyítványra volt szüksége. A teleklőrségnek akkor megállapították, hogy Kőnyves Jenő

nem tudja igazolni, hogy 1918. előtt négy évvel már a városban lakott,

mert csak 1916-ban jött ide. Kőnyves Jenő ugye a járásbírósgát elkerült. Hiába bizonygatta maga is, ügyvédje, Marcus Vasile dr. ügyvéd is, hogy mint játszó színész nem lakhatott állandóan egy városban, hanem rövidebb-hosszabb ideig azokon a helyeken lakott, ahol éppen játszott, de ezek a helyek mind a román területen vannak, Kőnyves Jenő beadványát

elutasították és kimondták: nem román állampolgár.

Kőnyves Jenőből Kőnyves Jenő lett és úgy mondja szomorúan, hogy minden idegszála, minden szeretete, tevékeny életének minden emléke ehhez a földhöz köti és most ridegen mégis kimondták, hogy ezen a földön nincsen joga az állampolgársághoz. Fűzet fekszik előtte az asztalon. Az újságról abban a hitben, hogy az a volt színész emlékiratait tartalmazza, lapozni kezd benne. A fűzet azonban majdnem egészen tele van verssel.

Ezt a sok verset most öreg korában, mind Kőnyves Jenő írta.

Szépen zengő, gondolatban, mélabus vers e mind-mind. Az ujjakkban töpreng az öreg Hamlet: mit csináljon, kihez forduljon? De fő csillog benne Isten szava, amelyet Adámnak — akit az Ember tragédiájában is sokszor játszott Kőnyves — mondott: küzd és bizva bízzál.

Fiatalkorában Nagyváradon jó barja volt Zigre Nicolae, aki most kultuszminiszter és a színészek ügyeinek is intézője többek közt. Talán Zigre segíthetne?

(K.)

Éveken át álorvos volt Craiova város főorvosa

Letartóztatták a szélhámost, aki hamis bizonyítványokkal szerzett diplomát

Craiováról jelentik: A dolji ügyészséget arról értesítették, hogy Craiova város főorvosa nem orvos. Megindították a vizsgálatot, amely a következőket állapította meg: Ion Dogariu az érettségi letétele után beiratkozott az egyetem orvosi fakultására és az első év befejezése után rendszertelen életmódot folytatott, sokat mulatozott és azóta sem látta az egyetemen, ahol vizsgát sem tett, mégis sikerült megszereznie azt a bizonyítványt, amely igazolja, hogy két éven át elvégezte az előírt tanulmányokat.

Ennek a bizonyítványnak a birtokában Iasiban jelentkezett, ahol senki sem ismerte és bemutatja egy értekezést, amelyet valószínűleg mással készítette el és ennek alapján megkapta az orvosi diplomát. Így egy nap alatt megalapozta jövőjét, míg

sokan mások nehéz munkával sem tudják ezt elérni. Miután „orvos” lett, elvégezte a katonai szolgálatot, mint hadnagy. A vizsgálat megállapította azt is, hogy a katonai anyakönyvében a következő megjegyzés olvasható:

Előkészületlenség és macacság miatt áthelyeztetett.

Mindenek dacára Ion Dogariu eddig még ki nem derített körülmények között rövid időn belül Craiova város főorvosa lett és hosszú időn keresztül megtartotta ezt az állást, gyógykezelve a betegeket. Az egészségügyi miniszter és az ilfovi ügyészség utasítására Ion Dogariut felfüggesztették és letartóztattá Bucurestibe szállították, ahol eljárás indult meg ellene okirathamisítás és a hamisított okiratok felhasználása miatt.

IFJUSÁGI BÁL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án
a Whitehouse palotában

Meghalt a petróleumkirály

Elköltözött az élők sorából Henry Deterding, aki ugyanolyan vezérszerepet játszott a nagy petróleum-világ-kampagnében, mint Bazil Zaharoff a fegyverszállítás terén. Megállapíthatjuk, hogy szerepük, habár különböző tereken is működtek, teljesen azonos volt, mert a petróleum ugyanolyan elsőrendű előfeltétele a modern hadviselésnek, mint a fegyverek birtoka. A petróleum birtoka döntő szerepet játszik a mai hadviselésben, mert az és annak terméke, a benzín, táplálja a hadihajókat, motorizált fegyvernemeket, mozdonyokat és repülőgépeket. A nyersolaj világdöntő jelentőséghez jutott, amióta fejtalálták a nyersolaj- és benzinmotorokat. Ezért játszik minden nyersanyagok között legelső szerepet a petróleum, mert aki ezzel korlátlan mennyiségben rendelkezik, az ur a szárazföldön, tengeren és levegőben. Deterding, aki az angol és holland petróleumérdekeket közös nevezőre hozta, most St. Moritzban hetvenhárom éves korában meghalt. Már régebben visszahúzódott az üzletektől, két fia pedig, akik Angliában földbirtokosok, nem is akarnak olajról tudni. De azért örökök ott fog élni a petróleum történetében ennek a vasakaratu embernek a neve, aki szegény kifutófiúból emelkedett a vagyon, a hírnév és a méltóság legmagasabb polcáig. Deterding atya hajóskapitány volt, aki egész életében India és Hollandia között a tengert járta. Amikor meghalt, a Royal Dutch jövődöbéli vezérigazgatója még csak hat éves volt és a legnagyobb nyomorúság szakadt rája. Az elhagyatott gyermek valósággal boldog volt, mikor tizenhat éves korában, mint kifutófiú végre alkalmazást nyert egy banknál. Dolgozott is oly szivós kitartással, hogy ugyanott tisztviselő lett hatvan dollár fizetéssel. De képességeivel akkor tűnt fel igazában, mikor egy vizsgaversenyen ő nyerte meg az első díjat. Kinevezték egy jobb állásba Szumátra szigetére, ahol azután egész szélességében megismerte az indiai és ázsiai világereszkedelmet. Igen gazdag tapasztalatok birtokában került a petróleum szakmába, ahol rövid idő alatt bámulatos karriert futott be. Kessler, a Royal Dutch-elnöke azonnal meglátta, hogy egészen kivételes képességű emberrel van dolga. Mind fontosabb megbízatásokat adott a számára, majd miután a vállalat vezetésétől visszavonult, végrendeletében Deterdinget jelölte ki utódjául. Most kezdődött azután Deterding harcos élete, amely a diadalok szakadatlan sorozatát jelentette számára. A minden petróleum üzletekben uralkodó Standard Oil társaság addig a Royal Dutch versenyt még sem érezte. Egész tank-flotta fölött rendelkezett, míg az utóbbi kis vállalat csak néhány hajóval bírt. Az ifjú, alig harminc éves, Deterding csodákat művelt. Az első összeütközés színhelye Kína volt, addig az amerikai társaság monopolizált területe. Rockefeller, aki bizott mammut-tökéje elsőpró főnyében, leszállította az árakat. De Deterding győzött. Annnyira győzött, hogy már Amerikában is, az oroszlan barlangjában kutató petróleum lelőhelyek után. Majd befészkelte magát sorra a Szunda szigetekre, Romániába, Egyiptomba, Oroszországba, Kaliforniába és Venezuelába. Jött a világháború. Ekkor már Deterding volt a koronázatlan petróleumkirály. Főleg Franciaországot és Angliát látta el nyersolajjal. A társaság 1919-ben már száz millió hollandi forint osztalékat fizetett. Ekkor jöttek azonban a legvéresebb csaták Mexikóval, majd a háború után a szovjettel. Bakuban óriási petróleum területei voltak, amelyekre vonatkozólag a szovjet már nem akarta többé elismerni a társaság kihasználási jogát. Deterding most bosszúból azon mesterkedett, hogy Angliá megzakítsa a diplomáciai összeköttetést Szovjetországgal. Ezen célját el is érte. Így pénzügyi diadalain felül még egy nagy politikai diadal is dicsekedhetett, amely viszont Németország teljes rokonszenvét hozta meg számára. Később azután a Standard Oil szövetkezett a szovjettel, ami módfelett elkedvetlenítette a petróleum-diktátort. Utóbbi években már visszavonulva élt Deterding. De ő vitta meg elsőnek a petróleum uralom világharcát, amely rövid fegyverszünet után épp napjainkban még dühödtebben folyik, mint valaha. A petróleumkirály meghalt, de tovább áll a küzdelem, az elkecseregett verseny a nyersolajért.

(Flaneur.)

„A népközösség alapja a néptisztelet keresztény kulturája“

Fodor Józsei beszéde a Római Katolikus Népszövetség medvesi tagozatának gyűlésén. Népes közgyűlést tartott a Népszövetség dettai tagozata is.

A Római Katolikus Népszövetség medvesi tagozata vasárnap tartotta meg évi beszámoló gyűlését. A központ részéről Fodor József központi főtitkár és Berényi Gizella egyházközségi nővér vettek részt a gyűlésen. A gyűlést megelőzőleg Fodor József központi pap szentmisét és szentbeszédet mondott a medvesi katolikus imaházban, mivel épülő templomuk még nincs befejezve. Szentbeszédében rámutatott arra, hogy a keresztény katolikus megújulás a jelen időkben inkább a felsőbb néposztálynál illetve szellemi vezetőknél észlelhető, akik belátták, hogy

a szabados liberalizmus nem váltotta be azokat az ígéreteket, amelyekkel évekig átvitták az egész világot.

Éppen ezért a Római Katolikus Népszövetség céljának tüzte ki, hogy a falvak népét vallási életben megújítsa.

Szentmise után a tagok hatalmas menetben rendezett sorokban vonultak a gyűlésterembe. Közös ima után Kotrocó József és Kise Aranka verse következett, amelyet Mária ének követett, majd Varga Rózsika és Rakonczai Erzsébet vallásos verseket mondtak.

Kise György tagozati elnök felolvasta az elmúlt évi munkáról szóló jelentést és köszönetet mondott a Népszövetség egyházmegyei központi elnökségének azért az áldozatkészségért, mellyel a tagozatot az elmúlt esztendőben is támogatta.

A pénztári jelentésből kiténik, hogy a rendezések jövedelmét csaknem teljes egészében a most épülő templomuk javára és jótékonycélra fordították.

Ezután újjáalakult a medvesi tagozat vezetősége: Elnök: Szűryi István, alelnök: Sörös János, titkár: Szijártó Máté, pénztáros: Szomszód Andras, ellenőrök: Rác János és Márton Ferenc. A választmány tagjai: Kise György, Stampár András, Fekete Mihály, Rakonczai Mihály, Varga István, Szabó József, Zámbo István, Rác József, Szikora József, ifj. Varga István, Kotrocó József, Gerán Károly, leírja: Kotrocó András és Kotrocó István.

Fodor József főtitkár köszönetet mondott a volt vezetőség munkájáért és örömmel köszöntötte az új választmányt, lelkes munkára bízta őket. Majd arról beszélt, hogyan illeszkedik bele a Népszövetség a Magyar Népközösség munkájába. Feladata lesz továbbra is a vallási életet fejleszteni, a ma-

gyarságot istenhitében megtartani és kulturájá; a nem odavaló elemektől megtisztítani.

A népközösség alapja csak a néptisztelet keresztény kulturája lehet

Nagyhatású beszédét a közönség tetszéssel fogadta. A kongresszusi himnusz eléneklése után imával véget ért a bensőséges ünnepi gyűlés.

A DETTAI TAGOZAT KÖZGYŰLÉSE.

A Római Katolikus Népszövetség dettai tagozatának közgyűlése a királyhimnusz hangjával kezdődött, majd Büchler Márton elnök megnyitotta a közgyűlést, üdvözölte a résztvevőket és a központ kiküldöttjét. Azután Heintschel Ernő kaplán beszélt

a katolikus alicéi célkitűzéséről a népszövetségi munkában.

Farkas Imre titkári jelentésében beszámolt az elmúlt évi működéséről. Borsós Szabó Ella leánytagozati vezető a leánytagozat elmúlt évi működését ismertette, Baumgartner Ferenc tanító pedig a fiúcsoporthoz tartozó beszámolóit. Eilhardt Mária pénztárosa jelentése után a tisztújításra került a sor. Az új tisztikar a következő: Elnök: Büchler Márton, alelnök: Baumgartner Ferenc, titkár: Farkas Imre, pénztáros: Eilhardt Mária, ellenőrök: Büchl Antal, Iván Pál, Jäger Margit és Magyar Béla. Választmányi tagok: Benke István, Egri Istvánné, Bogyis Mihályné, Martinetz Pál, Pálkócs Istvánné, Trabajkó Istvánné, Oláh István és Nádudvari János.

A választás után a közgyűlés nagy lelkességgel köszöntötte az új vezetőséget. A központ részéről Schronk Vilma egyházközségi nővér mondott köszönetet a dettai tagozat vezetőségének évi munkájáért. Beszédében ismertette a Katolikus Népszövetség munkájának célját, amely szerint

a legfontosabb feladata, hogy visszalakuljon Krisztus a keresztény családba, a társadalmomba és népi közösségünk életébe.

Végül hivatkozott arra, hogy ehhez mindenki verejtéke, szenvedése és munkája szükséges. Azután Szöllősy Teréz, Trabajkó Anna, Bogyis Mária, Pálkócs Ilona, Deér Pál, Néző Anna és Filip Ilona szavaltak nagy sikerrel. Büchl Márton zárószavaiban köszönetet mondott az egyházmegyei központnak az irányításért és segítségért, majd a pápai himnusz eléneklésével véget ért a közgyűlés.

Két év óta folyik a vita: van-e joguk a városoknak lakbérleti szabályzatot alkotni vagy sem?

A temesvári háztulajdonosok egyesülete — mint arról már több ízben beszámoltunk — közel két esztendő előtt megalakult indított egy új lakbérleti szabályzat megalkotása érdekében. Temesvár város lakbérleti szabályzata még 1881-ben lépett életbe, de azóta az idők folyamán a változott viszonyok következtében nagy részben elavult. Másfél év előtt a háztulajdonosok egyesülete megszerkesztette az új lakbérleti szabályzat tervezetét és azt bemutatta a városnak. A város illetékes hatósága a háztulajdonosok megbízottainak bevonásával letárgyalta a tervezetet és azt némi módosítással magáévá tett. A város az új szabályzatot felterjesztette a bel-

ügyminisztériumhoz, ahonnan azonban azt a válsaszt kapta, hogy

a városnak nincsen joga ilyen szabályzatot életbe léptetni, mert annak rendelkezései a magánjog hatáskörébe tartoznak és annak keretein belül rendeződnek.

Mrazek Viktor dr., a háztulajdonosok egyesületének ügyvezető elnöke a lakbérleti szabályzat ügyében felkereste Baran Coriolan dr. alminisztert. Kifejtette előtte, hogy hasonló lakbérleti szabályzatok a nyugati országokban mindenütt érvényben vannak és több külföldi város lakbérleti szabályzatát be is mutatta. Hangsúlyozta, hogy

a lakbérleti szabályzat rendelkezései nem ellenkeznek sem a magánjoggal, sem semmiféle törvénnyel,

de szükség van rá, hogy a lakók és háztulajdonosok kötelezettségeit és jogait rendszerben összefoglalja. Utalt arra, hogy a régi lakbérleti szabályzat voltaképpen ma is érvényben van, mert azt nem helyezték hatályon kívül és kérte a város számára a jogot, hogy az új lakbérleti szabályzatot megalkothassa.

Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter megértéssel fogadta az előterjesztést és elismerte az új és modern lakbérleti szabályzat szükségességét. Megígérte, hogy az új közigazgatási törvény végrehajtási utasításába beiktat egy szakaszt, amely a városokat feljogosítja lakbérleti szabályzatok létesítésére és életbe léptetésére.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítést külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítést külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre ár.

Farsangi naptár

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcos bálja Bontila ucca 7 szám alatt.

Február 11. Fideritas leányklub táncestélye a Forgács-teremben.

Február 11. Dura sportegylet bálja a Sörgyárudvarban.

Február 11. KAC atlétabálja Kolozsvárott a Newyork termeiben.

Február 12. Az élelmészeti iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 18. A Harmonia dal-egylet álarcos jelmezbálja a Kiefer-vendéglőben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műgyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Dopolavoro

A Dopolavoro olasz intézmény, amelyet Mussolini 1925-ben hívott életre, az olasz munkások nevelő, jövedéi és szórakoztató szervezetének nevezhető. Teljes neve olaszul: Opera Nazionale Dopolavoro. Nemzeti intézmény, amely egész Olaszországot behálózta. Ott található a nagy városokban éppen úgy, mint a kicsiny falvakban és fölkeresi a munkásokat a gyárakban, a mezőn, az erdőben, a kikötőkben, a műhelyekben, a pusztaikon és a bányákban, az erdőben, a hegyekben, mindenütt, mindenütt, ahol emberek dolgoznak, hogy maguknak és családjuknak kenyeret keressenek. A Dopolavoro tevékenysége a munkás szabad idejére terjed ki. Kiképzéssel, állandó és vándorkönyvtárakat létesít, szaktanfolyamokat rendez, ismeretterjesztő előadásokat rendez és erre a célra még a rádiót is igénybe veszi, kiképzéssel a zenekarokat és a dalárdákat, betanítja a műkedvelő csapatokat. A Dopolavoro vándorló színtársulatokat tart fenn, amelyek saját szétszedhető és gyorsan összerakható színházakkal és színpadjakkal beutazzák az országot és a színműirodalom jeles és lélekemésítő darabjaival ismertetik meg a népet. Gondoskodik a Dopolavoro a munkások egészséges testi fejlesztéséről, erősítéséről is. Kirándulásokat rendez, sportegyesületeket hív életbe, birkózni, futbalozni, uszni, sielni tanítja őket. Amde gondol a Dopolavoro a munkások anyagi boldogulására is. Termelő, fogyasztó, építő szövetségeket tömöríti őket, bankokat létesít számukra és az a törekvése, hogy minden munkás saját egészséges, kényelmes és kellemes otthonhoz jusson. Mindezt és sok egyéb hasznos dolgot végez a Dopolavoro. Munkásságáról részletesen számol be a százharmadik oldalas, képekkel dusan illusztrált könyv, amely különböző nyelveken most jelent meg Rómában. Míndazok, akiket a munkások sorsa érdekel, akármilyen világnézeten vannak, haszonnal forgathatják ezt a könyvet.

— **IDÓJÁRÁS.** Változó felhőzet, nyugati szél és a hőmérséklet állandósulása várható.

— **A pápa influenzában megbetegedett.** Vatikánvárosból jelentik: A pápai kihallgatásokat felfüggesztették, mert a Szentatya influenzában megbetegedett.

Február 8
Szerda
János Aranka,
Tivadar

1511. február 8-án lépett a trónra Basarab Neagoi havasalföldi fejedelem. Tíz évig uralkodott. Népét nagyon szerette és sokat tett érte. Jó egyetértésben élt a szomszédos Magyarországgal. Nem akart háborút, mert tudta, hogy az sok véráldozatot kíván és rengeteg pusztulással jár és azért inkább felemelte a törököknek fizetett évi adót, csak hogy népét és országát a háborútól megmentsen.

1862. február 8-án született Ferenczy Károly festőművész. Tanulmányait Nápolyban, Párisban és Budapesten végezte. Az ezerkilencszázas évek elején hosszabb ideig tartózkodott Nagybanán és az ottani festőiskola egyik tanára volt. Képeivel számos kiállításokat nyert.

— BORIS BOLGAR KIRÁLY REJTÉLYES KÜLFÖLDI TARTÓZKODÁSA. Szófiából jelentik:

A főváros legzseléesebb körében egyre fokozódó érdeklődéssel figyelik Boris cár külföldi tartózkodását. Ez a néhol már a nyugtalanságig fokozódó figyelem annál indokoltabb, mert a bolgár király további uti terveiről, valamint jelenlegi tartózkodási helyéről nem érkezett újabb hír. A bolgár király két hét előtt Rómába utazott Mária olasz hercegnő esküvőjére. Ez alkalommal Victor Emanuel császár és király vendége volt és Mussolinival is tárgyalt. Az esküvő óta senki sem tudja, hogy Boris király hova utazott és mit csinál. Hír szerint a közeli napokban a fokozódó nyugtalanságra való tekintettel nyilatkozatot tesznek közzé a király utazásáról.

— Harmincezer oldalas vádirat. Botosaniból jelentik: Rendkívül érdekes bűnper került tárgyalásra a botosanii törvényszék előtt.

A hírhedt Coroiu rablóvezér bandájának több tagja ült a vádlottak padján. A feljelentő Fischer Abraham, Botosani megyei földbirtokos, akit a vádlottak több alkalommal kiraboltak. A tárgyalásra, mint tanut, magát Coroiut is elővezették. A tárgyalást azonban nem tartották meg, mert kiderült, hogy a terjedelmében szinte páratlanul álló akta-csomókat a bíróság tagjai nem tudták még teljesen át tanulmányozni. A rablóbanda gazdetteinek kinyomozása során összesen 15, egyenként 2000 oldalból álló akta-csomót készítettek az igazságügyi hatóságok. Ez azt jelenti, hogy a bírák nem kevesebb, mint 30.000 oldalt kénytelenek átolvasni, hogy tájékozva legyenek a hatalmas anyagról. Az egyik fővárosi lap kiszámította, hogy a 30.000 oldal — oldalanként csak száz szót számítva — a bíróság tagjainak mintegy 3 millió szót kell elolvasniuk. A legközelebbi tárgyalást március 13-ra tűzték ki.

— GYERMEKKEK BORZALMAS SZERENCSETLENSÉGE. Berlinből jelentik: Hét gyermek

a márisch-schönbergi hid alatt bombát talált, amelyet a válság idején a csehszlovák katonaság helyezett el, hogy szükség esetén a hidat felrobbantsa. A bomba explodált, két gyermek meghalt, öt súlyosan megsebesült.

(—) Ferch Máttyás halálának első évfordulója.

A belvárosi katolikus plébánia templomban kedden reggel nagy gyászmenet volt abból az alkalomból, hogy február hetedikén volt egy éve Ferch Máttyás prelátus-kanonok, belvárosi plébános elhalálozásának. Reggel nyolc órakor kezdődött az ünnepi rekviem, amelyen Pacha Ágoston megyes püspök is megjelent. A misét Plesz József kanonok, belvárosi plébános mondta Héber János püspöki titkár, Vormittag Imre és Hauptmann Nándor káplánok segédlete mellett. A szentélyben helyet foglaló Pacha püspök a mise után magyar és német nyelven imát mondott az elhalt főpap lelkiüdvéért. A plébánia templomot teljesen megtöltötte a hívek serege, a belvárosi egyházközség választmányja Martzy Mihály elnök vezetésével teljes számban jelent meg és a zsufoltság megtelt templom hívei ájtatos imában emlékeztek meg egykori jószágos lelki pásztorokról.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, február 9-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerház.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

ATOMISEUR szén-savas fogfecskenő

a modern ember fog- és szájpótló szere ismét kapható mérsékelt áron

KECSKÉMETI Temesvár 1. Bul. Duca 2.

— **A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTER NEM MEGY BERLINBE.** Berlinből jelentik: A Wilhelm Strassen nem erősítik meg Bonnet francia külügyminiszter berlini utazásának híreit. A párisi német nagykövét mult heti tárgyalásai során, amelyeket a külügyminiszterrel folytatott, nem került szóba Bonnet berlini utazása. Lehet, hogy későbbi időpontban ellátogat Németországba, de jelenleg az utazás nincsen terve véve. Ezzel szemben kétségtelen, hogy Ciano gróf rövidesen Berlinbe érkezik.

— **NEM SZAKADT MEG A DIPLOMACIAI VISZONY MAGYARORSZÁG ÉS OROSZORSZÁG KÖZÖTT.** Varsóból jelentik: Tegnap este átutazott a lengyel fővárosra Moszkvából hazatérő magyar követ és a követtség személyzete. Jungert Mihály magyar követ kijelentette, hogy a moszkvai magyar követtség megszűntetése nem tekinthető a magyar-országi diplomáciai kapcsolatok megszakításának. A követtség tagjai elmondották az újságíróknak, hogy a megélhetési viszonyok az utóbbi időkben lényegesen rosszabbodtak Szovjetországban. Az élelmiszer hiány nő, a terror fokozódik.

— VASÁRNAP A NEWYORKI RÁDIÓBAN ROMÁNIRÓL ADNAK ELŐ.

Bucarestből jelentik: A newyorki rádióállomások február 12-én este fél 9 órakor Romániáról tartanak előadást fél órán keresztül. A propaganda-előadás célja Románia ismertetése a világ előtt és részvétele a newyorki nemzetközi kiállításban. Az előadást Öfelsége II. Carol királynak Amerika közönségéhez intézett üzenete nyitja meg és ezt az üzenetet az amerikai leadók az egész világon közvetítik. A román programba beillesztik Gheorghe Enescu egyik művének előadását, majd pedig román nemzeti hangszereken játszanak. Utána egy énekhar szereplését közvetítik.

— MEGHALT TELEGDY LASZLÓNE. Kolozsvárról jelentik: Városzerte mély részvétet

kellett az a tragikus hír, amely közli, hogy tegoldi Telegdy Lászlónak, a Gazdasági Egylet főfelügyelőjének felesége vasárnap este rövid szenvedés után elhunyt. Telegdyne, született Solty Róza néhány nappal ezelőtt könnyebb természetű hüllést kapott, amely mandulagyulladásba ment át, majd általános vérmérgezés lépett fel az egész testben. A nagybeteg uriaszonyt a Koleszár-szantatóriumba szállították, ahol emberfeletti munkával, az orvostudomány minden lehetőségével próbálták megmenteni, de hiábavaló volt minden kísérlet és fáradtság, mert a testbe felszivódott mérég kíméletlenül végzett az alig 44 éves asszonnyal. Telegdy Lászlóné magyar farsadalmunknak, de különösen a református Nőszövetségnek egyik legtehetősebb, legbüzsőbb tagja volt, kedves, rokonszenves, meleg egyéniség. Férjén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szerdán délelőtt 12 órakor lesz a kolozsvári köztemető kápolnájából.

Mozi

M Ű S O R:

SZERDA, FEBRUAR 8.

APOLLÓ: Jönnek a huszárak (német film).
ATLANTIC: Frankenstein menyasszonya (angol film) és A szent és barátja (német film).
CAPITOL: Efficé riadó (angol film).
RIVOLI: A szerelmem bosszút áll (angol film).
SCALA: A megfizetett angyal. (angol film).

— **MIT IR AZ EURÓPAI SAJTÓ FARKAS ZOLTÁN „AZ ÖRÖK TITOK” CIMŰ FILMJÉRŐL?** Ez a film, amit a mai kor megkövetel! A legnagyobb értéke ennek a filmnek, hogy a krisztusi egyház legnagyobb értékeit kidomborítja: emberszeretet, őszetartás, a hit egysége. Megragadó művészi dokumentum ez, amely egy katolikus pap kálváriáján keresztül az élet sokszor könyörtelen megoldásait tárja fel kegyetlen realizmussal. Régióta volt már filmnek ilyen szép és mély tartalma, régóta láttunk már ilyen kiforrott művészetet. A rendező, Farkas Zoltán, Harsányi Rezső, Fedák Sári, Lehotay Árpád, Sulyc Mária és még jónéhányan olyan élményt nyújtanak, mire ritkán van alkalom a filmszínházakban, — írta a Journal de Genève genfi lap.

— **MEGŐRÜLT ÉS MEGHALT AZ ANYA, AKINEK KÉT GYERMEKE MEGFULLADT A FÜSTBEN.** *Baltiból jelentik:* Ana Cribnic comoreni asszony szalmával tüzet rakott a kemencébe, majd pedig lefeketette két gyermekét és azután átment a szomszédokhoz. Közben gázok fejlődtek ki és a két gyermek megfulladt. Késő éjjel tért haza az asszony és amikor gyermekeit holtan találta, örütségi rohamot kapott és meghalt.

— **Összeszküvést fedoztok föl Elsásztban.** Párisból jelentik: Az Intranszigeant jelenti Strasbourgól, hogy az ottani hatóságok letartóztatják Roos dr. városi tanácsost, aki az elszászi autonóm-párt egyik vezetője. A rendőrség igen sok kompromittáló okiratot foglalt le, amelyekből kitűnik, hogy dr. Roos az állam biztonsága ellen tört egy idegen nagyhatalom érdekében. A nancyi hadbírósnak adták át.

— **ELHALASZTJÁK A RUSZINSZKÓI VÁLASZTÁSOKAT.** *Ungvárról jelentik:* Hivatalos közlemény szerint Prchala tábornok a ruszinszkói csehek, magyarok és oroszok küldöttségeinek megígérte, hogy elhalasztja a Volosin által február 12-re kitűzött választást. A küldöttségek vezetői előadták, hogy a listán szereplőket a listák benyújtásának határidejéig Volosin utasítására letartóztatják. A tábornok kilátásba helyezte, hogy lehetővé teszi a csehek, magyarok és oroszok számára a választásokon való részvételt.

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Vitulov Candia Aurora, Petrovici Carola, Stein Antal, Szokola János, Perva Juliana Persida, Spira Sarolta Katalina, Fux Éva, Katona József, Voki Helmut, Dragla Ioan Liviu.

— **LENGYEL HAJÓJÁRAT CONSTANTA ÉS PALESZTINA KÖZÖTT.** *Constantából jelentik:* A lengyel hivatalos hajózási társaság elhatározta, hogy március 1-től Constanta és a Kelet között forgalomba helyezi a Szobietzky nevű nagy utas és áruszállítási hajót. A hajótársaságnak ez az intézkedése azzal van összefüggésben, hogy a közeljövőben megindul a zsidók nagyarányú palesztinai kivándorlása és a lengyel kormány csakis abban az esetben állítja ki az útlevelet, ha az országot elhagyó zsidó lakosság lengyel lobbogó alatt futó hajókon utazik. A kiadott rendelet értelmében az illetékes hatóságok csak akkor állítják ki az útlevelet, ha az utasok hajójegyüket előzőleg bemutatják.

— **HARMINC SZEMÉLYT VETTEK ÖRIZETBE AZ OFA-NÁL TÖRTÉNT BETÖRÉS MIATT.** *Bucurestiből jelentik:* A fővárosi rendőrprefektúrán a brassói OFA-nál történt nagyszabású betörés ügyének vizsgálata befejezéséhez közeledik. Összesen harminc személyt vettek őrizetbe és most folyik azoknak kiválgatása, akik ártatlanul kerültek a rendőrség kezébe. A vizsgálat eredményét rövidesen közlik az ilfovi ügyszéssel, ahová az öt és félmillió betörés tetteit is átkísérik.

— **BALKAN TENGERSZETI KONFERENCIA BUCURESTIBEN.** *Bucurestiből jelentik:* Aprilis hónapban tartja tanácskozását Bucurestiben a Balkán tengerészeti bizottság. Az értekezleten a Balkán államok hajózásiának összehangbáhozását beszél meg.

— **Politikai gyilkosságok Sanghaiban.** Sanghaiból jelentik: Az árulók elleni terrorista cselekmények ismét megkezdődtek. Két nap alatt három politikai gyilkosságot követtek el olyan személyek ellen, akik a japánok által alakított nankingi kormány politikáját támogatják. A merényleteket az engedélyes területen követték el. A tetteseknek minden esetben sikerült megszökniük.

— **Cáfolták a belga-holland katonai együttműködés híreit.** Amszterdamból jelentik: A képviselőházban a külügyminiszter a leghatározottabban megcáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek a Hollandia és Belgium közötti katonai együttműködés lehetőségéről terjedtek el. Ezeket a híreket egyébként mindkét állam politikai köreiből bizalmatlanul fogadták.

— **Halálozások.** Meghaltak: Hayer József 46 éves, Dubiczky Rozália, születet Gerschütz, 70 éves, Iliá Stefan 44 éves, Reitenbach Fülöp 77 éves asztalos, Zeilinger Miklós 61 éves munkás.

— **A tengerészek és halászok céheinek megalakítását** rendezte el a minisztérium. A munkaügyi minisztérium a céhtörvény alapján elrendelte a tengerészek céhének megalakítását, amelynek tagjai lesznek mindazok, akik a hajókon teljesítéssel szolgálatot, vagy azokon dolgoznak. Úgyancsak külön céhbe tömörülnek a halászok is, akik eddig az élelmiszeri ipar munkásainak céhébe tartoztak.

— **Teaostély az újságírócéh elnökénél.** Conciatu Iancu szerkesztő, a temesi tartomány újságírócéhének elnöke, a Regina Maria 17. sz. alatt levő villájában teaostélyt adott, amelyre városunk ismertebb újságíróit hívta meg. Az estélyen ezenkívül jelen volt Popovici dr. főesperes, az aradi görög keleti teológia rektora is, akinek leánya Conciatu Iancu elnök felesége. Conciatu Iancuné kedves, előzékeny és szíves vendéglátó háziasszony volt. A vendégek a legjobb kedélyhangulatban, sokáig voltak együtt.

— **Fogadónapok a városházán.** Tieran Emil dr. főpolgármester minden hét szombatján és Warth Péter dr. alpolgármester minden hét szerdáján, délelőt 11—1 óra között fogadja a közönséget.

— **Kihallgatások a helytartóságon.** Marita Alexandru dr. királyi helytartó tegnap kihallgatáson fogadta Mota Ion szászvárosi görög keleti főesperest, aki egyháza számára segínyt kért. A királyi helytartó azután fogadta Sáralfalva, Monostor, Nagyszákos, Freidorf és Blazsova községek küldöttségeit, amelyek különböző közigazgatási természetű kívánságaikat adták elő. Ciune Constantin dr. királyi helytartósági vezérfelügyelő fogadta Cseba község küldöttségét, amely az üressedésben lévő községi bírói állás betöltését kérte.

Fiatl e'ektrotechnikus,

katonavégzett keresztény, román, német, magyar nyelvű tudással magyarul is jól beszél. A fiatal e'ektrotechnikus" felnevelése alatt a kádóba.

— **Óriáshajót bocsát tengerre a német flotta.** Berlinből jelentik: Egy 35 ezer tonnás páncélos hajót hétfőn szentelnek fel Hitler vezér és a kancellár jelenlétében. Ez lesz a német flotta legnagyobb hajója.

— **A szovjet nyersanyagot szállít Olaszországnak.** Rómából jelentik: A Giornale d'Italia jelenti, hogy küszöbön áll az olasz—szovjetországi kereskedelmi egyezmény aláírása, amely jelenlétében túlhaladja az előzőt. A Szovjet Unió Olaszországnak nyersanyagokat, elsősorban ásványi termékeket, fát, szénét és búzát fog szállítani.

— **Terménykereskedelmi tisztviselők céhszakszaga.** A munkaügyi miniszter döntése értelmében a terménykereskedelmi tisztviselők a magántisztviselők céhének tagjai sorába beíratkoznak.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő méltóságok kötöttek házasságot: Fromm György cipész és Langenfelder Magdolna, Krestván István és Stianny Ágota, Marinov Károly és Stangaci Maria, Mihai Trian és Popa Dominica.

— **Koreszolák.** Kálvák takaréktüzhelyek kálvhaelölti tálcák, konyhaberendezési tárgyak nagy választékban Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

— **Kizárták a zsidókat az olasz hadseregéből.** Rómából jelentik: A hivatalos lapban ma rendelet jelent meg, amely a zsidókat a haderő és a milícia tisztikarából és legénységéből azonnali hatállyal kizárja.

— **CSEHSZLOVAKIA FELBONTJA A SZOVJETTEL KÖTÖTT SZERZŐDÉSÉT.** Prágából jelentik: A Matin prágai tudósítója jó forrásból nyert értesülése szerint a cseh minisztertanács elhatározta, hogy lemond a Csehszlovákia és Szovjetország közötti segélynyújtási egyezmény előnyeiről.

— **A Harmónia dalegylet farsangi estéje.** A Harmónia dalegylet február 18-án az erzsébetvárosi Kiefer-féle vendéglőben zászlóalapja javára álarcos jelmezbálat rendez. A három legszebb jelmezt díjazza. Ezenkívül táncversenyt is rendeznek. Beléptidíj személyenként 25 lei.

— **A smirgli előállításának** képesítéshez kötött ipar lesz. Négy gyár van az országban, amely smirglipapírt, úgynevezett tisztítópapírt állít elő és a négy gyár kartellben van. Ez a kartell legutóbb a munkaügyi minisztériumtól azt kérte, hogy a smirgligyártást sorozzák a képesítéshez kötött iparok közé. Tekintettel arra, hogy a smirgligyártás súlypontja Temesvárott van, mert a két temesvári gyár többet állít elő, mint az egész ország szükségletének a fele, ennek fogva a minisztérium a temesvári kereskedelmi és iparkamarát bízta meg a kérdés tanulmányozásával. A kereskedelmi kamara ennek eléget is tett és most küldötte meg jelentését a minisztériumnak, amelynek azt javasolta, hogy a smirgligyártást sorozzák a képesítéshez kötött iparok közé. Az ügy tanulmányozásának eredményeképpen a kamara megállapította azt is, hogy a jelenlegi vámrendszer, amely a smirgli nyersanyagára magasabb vámot alkalmaz, mint a kész áru, sérti a belföldi ipar érdekeit és ezért a kamara közbenjár a nemzetgazdasági minisztériumban, hogy a vámtételeket megfelelő összhangba hozzák. Ez már azért is indokolt, mert a belföldön előállított smirgli minden fajta tökéletesen eléri a külföldit, az amerikai és német áru kitűnő minőségét.

— **A józsefvárosi római katolikus templomi énekkar új vezetősége.** A józsefvárosi katolikus templomi énekkar vezetőségét újból alakította. Bogma Miklós elnök meleg szavakban méltatta a templomi énekkarnak az elmúlt években kifejtett működését és elismeréssel szökt Szege Ferenc karnagy, valamint Igaly Alfréd titkár buzgó munkásságáról. Ezután az új vezetőség a következőképpen alakult meg: védnök: Metzger Márton dr. prépost-plébános, örökös díszelnök Bogma Miklós, elnök Holzer Ferenc, alelnök Beosky István, karnagy Szegő Ferenc, titkár Igaly Alfréd, pénztáros Niedermayer Viktor káplán, ellenőrök Bojhos Mihály káplán és Pintér Lajos, irattárosok Szokob Lajos és Grabvogel Lujza. A választmány tagjai lettek: Ducsay Ilona, Friedrich Ferenc, Haag Richard, Igaly Alfrédné, Kasztner Oszkár, Kún Ferenc dr., Kunst Sebestyén, Müller József, Novotny Károly egyházközségi elnök, Pintér Lajosné, Schiff Béla, Szilly Miklós, Szloboda Mária, Thierry Péter, Thuray Lászlóné, Thuray Kálmán, Wetzl György hittanár, Wild Rózi. A templomi énekkar elhatározta továbbá a józsefvárosi plébániatemplom orgonájának villamos rendszerre való átépítését. Az orgona modern átépítésének megvalósítása Bogma Miklós elnök agilitását dicséri.

SCALA

ismét egy nagy slágerfilmet mutat be!

A szezon legjobb kémfilmje!

A vörös orchideák

Főszerepben az összes nagy sztárok:

OLGA TSCHECOWA
ALBRECHT SCHOENHALS
CAMILLA HORN
ANTON POINTNER
ANGELO FERRARI

Rendezte: Nunzio Malasomma

Zene: Franz Grothe

Premier 9-én csütörtökön

Ma, szerdán

A MEGFIZETETT ANGYAL

Margaret Sulivanal a főszerepben

SPORTSEMÉNYEK

Az A) és B) divíziós egyesületek képviselőinek fővárosi értekezlete

Csökkentik a professzionista játékosok számárányát és a játékosok illetményeit Szigorú megtorlások a játékezőkkel szemben tiszteletlenül viselkedő játékosok ellen

Vasárnap gyűltek össze Bucurestiben az A. és B. divíziós egyesületek képviselői, hogy megtárgyalják a román labdarugást érintő napirenden levő fontos kérdéseket. A gyűlésen Gabriel Marinescu tábornok elnökölt és azon a következő kiküldötték jelent meg: Eladescu (Venus), Evian, Pazimade kveszor és Radu Lobei (Ripensia), Cezar Popescu (Juventus), Ionescu mérnök (Kárpát FC), Chiriceanu, Minciulescu, Buzoianu (Sportul Studentesc), Misiu és Ungureanu mérnökök (FC Rapid), I. Cojocaru (Victoria), Haret (Tricolor), Vlaiculescu, Plesea (Rovine Grivita), Danielopol (Juventus), Liviu Iuga (Kinizsi), Almasanu (AMTE), V. Negulescu (Unirea Tricolor), Gh. Chitu, Zaharescu (Prahova), Rosu (Muresul), Buteanu (Universitatea), Raiculescu (Craiu Iovan), Tartacuta (Franco Romana), Ibraileanu (Gloria CFR), Sever Pop (Sodronyipar), Zauber (Victoria Sport), Kaufmann (TMAC), Grozea (ACFR).

Liviu Iuga hosszabb beszéd keretében ismerteti az értekezlet célját, majd délután 4 órakor részletesen megtárgyalta a fennfoglalt ügyeket. A gyűlés mindenképp Eladescu Venus elnök és Liviu Iuga személyében elnökölt, illetve titkárt választott, akiknek feladata a munkálatok vezetése és irányítása. Eladescu elnök meleg szavakkal üdvözölte Marinescu tábornokot, aki válaszában annak a reményének adott kifejezést, hogy a vasárnapi gyűlés által elindított újjászervezési munkálatokban valamennyi egyesület résztvesz és ezáltal a kívánt célt el is éri. A továbbiak során Marinescu elnök Iuga Liviu felszólalására válaszolva kijelentette, hogy a lehetőségekhez mérten intézkedni fog a szövetségi illetékek elengedése érdekében. Továbbá a román labdarugás felsegélyezése érdekében a „Bucurestii hónap” keretében a szövetség sportversenyeket rendez, amelyeknek tiszta jövedelmét a labdarugósport fejlesztésére fordítja.

Gabriel Marinescu tábornok ígéretet tett arra nézve is, hogy miután a szövetség valamennyi kiadását fedezik, a fennmaradt összeget az egyesületek felsegélyezésére fordítja. Cojocaru Ion (Victoria) felszólalásában arra kérte az elnököket, hogy járjon közbe a CFR-nél az egyesületeknek adandó 75 százalékos kedvezmény ügyében. Marinescu tábornok ezután bejelentette, hogy a szövetség két működési körzetre osztja és pedig: 1. technikai és 2. pénzügyi. A technikai rész vezetésével Davila ezredet bízta meg, a közigazgatási munkák vezetője pedig a közgyűlésen megválasztandó második elnök lesz. A megjelent egyesületi képviselők örömeire Marinescu tábornok kijelentette, hogy a katonai előképzősök ügyét olyképen intézi el, hogy az az ifjúsági intézmény és az egyesületek ügyét is szolgálja. Ami a professzionista játékosok illeti, elhatározták a fizetett játékosok számárányának lényeges csökkentését. Ez az intézkedés azonban csak a A. és B. divíziós egyesületekre vonatkozik, mert az alsóbb csoportokban túlsó csapatokban nem működhetnek fizetési játékosok. A fizetett játékosok illetményeit hasonlóképpen csökkentik.

A legfontosabb határozata a gyűlésnek az, hogy megengedi a szerződéses játékosoknak azonnali átjárólását tekintet nélkül az egyesület által feltüntetett összegre, amelyet a játékos adóságaként tüntet fel. A gyűlés ezután megtárgyalta a közgyűlésen résztvevő egyesületi megbízottak ügyét. Iuga Liviu indítványára az ülés kimondta, hogy a bajnoki mérkőzéseket a jövőben nem sorsolás által jelölik ki. Megengedik az egyesületeknek, hogy a rendezési jogot egymásközti megállapodás alapján felcserélhessék. A kettős mérkőzések rendezése ellen és az egységes belépési jegyárak bevezetése érdekében elhangzott indítványokat a gyűlés elvetette. A játékosok biztosítása érdekében a gyűlés nem fogadott el határozatot, ezt a kérdést beható megbeszélés tárgyává teszik.

Gabriel Marinescu tábornok felhívta a megjelent egyesületi képviselőket figyelmét, hogy játékosokat a játékezőkkel várt tiszteletre tekintenek ki, mert ezen a téren a legszigorúbb megtorlások alkalmazhatók. Első esetben egy hónap, második esetben már egy évi felfüggesztéssel sújtják azokat a játékosokat, akik a játékezőkkel szemben tiszteletlenül magatartást tanúsítanak. A megbízottak kérelmére elhatározták, hogy a jövő idényben a játékezőket nem jelölik ki az eddigi titkos rendszer szerint, hanem az egyesületek közös megegyezéssel

kérjék az általuk óhajtott játékező kiküldését. A szövetségi elnök személyesen felügyel a bírókiküldésekre. Végezetül megígérte Marinescu tábornok azt is, hogy közbenjár az iskolaügyi hatóságoknál, hogy a növendékeknek továbbra is adják meg a lehetőséget a sportolásra és az egyesületekben való működésre.

A gyűlés által hozott határozatokat a közgyűlés elé terjesztik, amely végső fokon dönt.

Kisorsolták a Davis-Cup mérkőzéseket

DC-bizottság az ezévi kupamérkőzések európai zónáját a következőképpen kisorsolta ki:

I. forduló: Jugoszlávia—Irország, Románia—Magyarország. A győztesek a második fordulóban fognak találkozni. Lengyelország—Hollandia és Németország—Svájc. Ennek a két mérkőzésnek győztesei is a második fordulóban találkoznak. A II. forduló többi kisorsolt mérkőzése: Csehszlovákia—Norvégia, Belgium—India, Olaszország—Monaco, Svédország—Dánia, Anglia—Újzéland és Franciaország—Kína.

A magyar—román mérkőzés színhelye Bucurestiben lesz.

NÉMET GYŐZELEM A PÁROS MŰKORCSOLYÁZASBAN. Európa páros műkorcsolyázó bajnokságát ünnepélyes keretek között rendezték meg és azt a világbajnok német Herber—Baier kettős nyerte meg 5 helyezési számmal. 2. Pausintestvérek német 10 helyezési számmal. 3. Koch—Noack német 15 helyezési számmal. 4. Bass—Barca magyar 20 helyezési számmal. 5. Kalus-testvérek lengyel. A román párok közül a Moldoveanu—Ferraru nyolcadik, Guber—Huecheit kilencedik (utolsó) lett.

AUSZTRÁLIA TENISZBAJNOKSÁGA. Ausztrália teniszbajnokságának döntői a következő eredménnyel végződtek: Férfi egyes: Bromwich—Quist 6:4, 6:2, 6:1. Férfi páros: Bramwich, Quist—Turnbull, Long 6:4, 7:5, 6:2. Női egyes: Westcott—Hopman 6:1, 6:2. Női páros: Wynne, Coyne—Westcott, Hardeastle 7:5, 6:4. Vegyes páros: Hopman, Hopman—Wilson, Bromwich 6:8, 6:2, 6:3.

KÖZGAZDASÁG

Uj rendelkezések a közbeeső gyártmányok forgalmi adójáról

Nem kell visszamenőleg fizetni a forgalmi adót, ha a közbeeső áru jellegét később állapítják meg

Mint ismeretes 1938 április 1-től behozták a közbeeső gyártmányok forgalmi adóját, vagyis forgalmi adó alá esik a félgyártmány, amelyet az elkészítő üzem dolgoz fel készáruvá. Az intézkedést a pénzügyi méltányosság elvére alapították, mert azért, hogy azok az üzemek, amelyek forgalmi adóval terhelten vásárolták meg a félgyártmányt, hátrányos helyzetben voltak olyan üzemekkel szemben, amelyek maguk állították elő a félgyártmányt és így — az elmúlt év áprilisáig — nem fizettek forgalmi adót. A gyakorlatban nagy feladatot jelent annak meghatározása, hogy mi képez félgyártmányt? Ezt a feladatot a pénzügyminisztérium időnként kiadott rendeletek teljesítik. A forgalmi adó alkalmazásának bizottsága legutóbb azt az általános rendelkezést hozta, hogy

félgyártmánynak csak oly áru tekinthető, mely a készáruvá bedolgozva annak tíz százalékát meghaladja.

A bizottság legújabbban eldöntötte azt a kérdést, hogy ha a minisztérium egy későbbi időpontban nyilvánít közbeeső gyártmánynak egy készítményt, akkor csak a megállapítás időpontjától kell fizetni a forgalmi adót, tehát nem visszamenőleg 1938 április 1-ig. Ez a szabály azonban csak akkor alkalma-

MÁJUS ELSEJÉRE háromszobás modern lakás kerestetik

központi fűtéssel, meleg vízzel. A ajánlatokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbítja. Jelige: „Május egy”.

Sporthírek mindentelől

Somogyi Klári győzelme Franciaországban. A nemzetközi új teniszversenyen a férfi egyesben Brugnon 6:3, 6:1-re győzött Rosenauer ellen, a női egyesben a magyar Somogyi Omer Roy ellen 6:3, 6:4-re szerezte meg a győzelmet, a női párosban a Somogyi—Kovács magyar—jugoszláv-pár a Wyns—Speranza-párt 6:2, 6:2-re verte.

Uj autóbekörd Uj London és Fokváros között. Uj London—Fokváros közti autóbekördöt állított fel az angol H. E. Symons és H. B. Browning, akik a hatalmas távolságot 32 napi utazással futották be. A régi rekordot ugyancsak angol, G. Bourver tartotta 40 nappal. Symonsék Afrikában naponta átlag 520 kilométert tettek meg.

A jövőhéten iktatják be a szövetség elnökségét. A labdarugószövetség új elnökségét február 16-án iktatják be ünnepélyes tisztségbe. Itt említjük meg, hogy Gabriel Marinescu tábornok, a szövetség elnöke, az Ország Öre rendelkezéseinek megfelelően, lemondott a Venus és Ripensia elnöki tiszttségéről.

A labdarugóvilágbajnokság bizottsága. A FIFA az 1942-ik évi labdarugóvilágbajnokság rendszerének megváltoztatására egy bizottságot jelölt ki, melynek tagjai Mauro, Bauwens, Chevalier és Schrickler dr.

Közepes eredmények a gyorskorcsolyázó bajnokságon. Európa gyorskorcsolyázó bajnokságának nem kedvezett az esős időjárás, azonkívül a világnagyságok közül Ballangrud, Egnestangen és Staksrud nem indultak és ez is hozzájárult a gyenge időkhöz. 500 méteren Wasenius finn lett a bajnok 45.2 mp.-cel. 2. Bersints lett 45.3 mp. és Jansson svéd 46 mp.-cel. 1500 méteren a bajnokságot Mathiesen nyerte 3 p. 06.9 mp.-es gyenge idővel. 3000 méteren bajnok Bersints lett 5 p. 15.5 mp.-cel. 2. Mathiesen norvég 5 perc 24.4 mp.

zandó, ha a fél kérelmére történt a megállapítás. Ugyanis annak eldöntésére, hogy valami közbeeső termék (félgyártmány) avagy nem, a pénzügyminisztérium bármely érdeket kérelmére nyilatkozni tartozik.

A forgalmi adótörvény 1. szakasza szerint a készgyártmányokról a forgalmi adó végett regisztrert kell vezetni. A kisiparosok, akik ilyen regisztrert vezetnek, kérhetik a minisztériumot, hogy a — pénzügyigazgatóság véleménye alapján — engedje el azt, hogy a közbeeső áruól külön regisztrert vezessenek.

— Visszaélés a szeszfuvarozási bárcákkal. A monopolvezérigazgatóság átiratot küldött a CFR-nek, hogy mivel egyes állomásokon a szállítási bárcákat nem látják el az állomás keletbélyegzőjével, egyes tisztességtelen szállítók ugyanazon bárcát kétszeri vagy többszöri szállításra használják fel. A MAT-törvény szerint fogházbüntetéssel sújtatik a fogyasztási adó alól való kibúvás elősegítése és ezért kéri a monopolvezérigazgatóság eladási szolgálata a CFR-t, hogy utasítsa közgeit, hogy ne elégedjenek meg a szabad közlekedési bárcának a fuvarvételhez való csatolásával, hanem azt bélyegezzék le.

Árfolyamok, gabonaárak

KEDD, FEBRUÁR 7.

A hivatalos devizárnyalatok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint: 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befoglalatik. Dinar 2.89—3.05, pengó 25 és 26.60—27, néme: márka 38—39, felár nélkül.

A bányai gabonapiácón a buza irányzata csendesebb, míg a tengeri irányzata továbbra is lenyoma és a piac üzletelen. A piaci árak a következők: tonrónál buza 410, temesi buza 400, tengeri 330—335, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

A céhek jogiszemélyiségét jóváhagyó bizottság megkezdi működését

A céhtörvény 9. szakasza szerint a munkaügyi minisztérium a céhek elismerése tárgyában beadott kérelmet egy bizottság elé terjeszti, amely az alapítókat megidézheti, az a-paszabályok kiegészítését kívánhatja, más minisztérium, vagy szakkamara véleményét kikérheti. A bizottság maga is véleményező szerv, amely a minisztériumnak tesz jelentést a feltételek fennforgása, a céh szükségessége és közérdek, a gazdasági és társadalmi élet szempontjából való hasznossága tárgyában. A bizottság tagjai: a munkaügyi minisztérium vezérigazgatója, vagy ennek kikiáltója, a munkaügyi minisztérium jogi osztályának vezetője, a miniszter által kijelölt két munkás, magántisztviselő és két munkaadó. Ez a bizottság rövidesen megalkul és megkezdi a beérkezett alkalmi jegyzőkönyvek és kérvények felülvizsgálatát.

== MAGYARORSZÁG JAVÁBA ALAKUL A JUGOSZLAVIAVAL VALÓ KÜLKERESKEDELEM. 1938-ban Magyarország kivitele Jugoszláviába a megelőző évi 12.69 millió pengőről 15.6 millióra emelkedett, ezzel szemben az import 23.82 millióról 21.7 millióra esett. A fizetési mérleg Magyarország javára mutat egyenleget.

== NEHÉZSÉGEKBE ÜTKÖZIK A NÉMETORSZÁGI BOREXPORTRÉ. Ismertettük, hogy a Szó-termelési Szövetkezetek egyesülésének egy küldetése ment Németországba, hogy 2000 vagon románai bor kizárásiának lehetőségét tanulmányozza. A bizottság megállapítása szerint Németországot a magyar és olasz borexportörök ajánlatokkal halmozták el és az árakkal csak úgy tudna a román export versenyezni, ha az állam végönként 20 ezer lei prémiumot adna. Ilyen értelemben tesz a szövetkezet előterjesztést Cornateanu földművelési miniszternek.

(=) Az építőmesterek és vizsgázott kőművesmesterek figyelmébe. Megjelent az almérnökök és a technikai vezetők helyzetét megállapító törvény és ebben érdekelve vannak az összes építőmesterek és vizsgázott kőművesmesterek. Ezek mint technikaiak között vezetőket, besorozást nyertnek az almérnökök kamarájába és kötelesek március 31-ig összes okmányaikat a felvétel végett előterjesztetni. A temesvári építőmesterek szervezetei megbízásából Braun Ferenc építőmester Bucurestibe utazott: ezen ügynek a tanulmányozására és visszatekintésére után az ipari szindikátus minden érdekelt építőmestert és vizsgázott kőművesmestert egy Temesvárról, mint a vidékről értesít majd okmányainak azonnal való beküldése tárgyában. Az érdekeltek addig is várják meg a további intézkedéseket.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁRÓT tegnap a következők voltak: tojás darabja 2 lei, szárazbab kilója 14—16 lei, lenese kilója 14 lei, ka-arabé darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 3—5 lei, paszternák kilója 3—5 lei, hrgyama kilónként 4—5 lei, krumpi kilónként 4—5 lei, fokhagyma kilónként 8—10 lei, vörös cékla kilónként 3—5 lei, torma darabja 1—3 lei, káposzta fejenként 3—6 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, zöldpetrezselyem csomónként 1 lei, leveles való zöldség csomónként 2 lei, spenót kilónként 25 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, tejföl literje 40—45 lei, tehénturó kilónként 14 lei, juh-turó kilónként 32—38 lei, fózóvaj kilónként 60 lei, teavaj kilónként 72—80 lei, alma kilónként 10—20 lei, csirke párja 35—70 lei.

== ESNEK A KÜLFÖLDI VALUTÁK A BUCURESTI TÖZSDÉN. Bucurestiből jelentik: A tőzsdemegnyitás hétfőn nyugodt volt. A szabad forgalomban a fontsterling és egyéb valuták nagy áresést szenvedtek. A fontsterling, amelynek ára a múlt héten 2150 lei volt, ma 1750 leiret som helyezhető el. Hasonló az áresés a francia franknál és a dollárnál is.

== HALAT EXPORTÁLNAK PALESZTINÁBA. Az állami halászlászi igazgatóság az utóbbi hetekben oly nagy mennyiségű dunai halat vitt a bucaresti piacra, hogy az erdélyi és bucovinai halászok áruja eladatlannak maradt. Eppen ezért Bucurestiben az élhal detail ára egyes napokon kilogramonként 40 lei volt, amehhez hasonló alacsony ár Bucurestiben évek óta nem volt. Mivel az állami halászlászi vállalat és a magán halászok által kifogott mennyiségek nem adhatók el, a nemzetgazdasági minisztériumban a ha-, de főleg az élőponty-export lehetőségeit tanulmányozták. Ebből a szempontból elsősorban Palesztinát vették számításba és a kormány lépéseket is tesz nagyobb mennyiségű romániai élőponty palesztinai elhelyezésére.

== TEHÉNÉSZETI TANFOLYAM. A Nemzeti Alattani Inézet március 1—április 3 közötti időközben tehénészeti, fejészeti tanfolyamot rendez. Neirakozás Institutul National Zootehnică Bucuresti, Str. Dr. N. Staicovici. Ugyanitt prospektus kérhető.

== Neves angol közgazdász tárgyalással Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnap a fővárosba érkezett Sempill, az angol közgazdasági élet egyik kimagasló alakja, aki több fontos tröszt élnöke. Ezek a trösztök nemzetközi kereskedelmi forgalom kimélyítésére. Rövidesen román kereskedelem és nagyipar vezetőivel fog tárgyalásokat folytatni az angol—román külkereskedelmi forgalom kimélyítésére. Rövidesen Bucurestibe érkezik Osborne admirális, az angol haditengerészet egyik vezetője. Az admirális február 22-én előadást tart az angol—román egyesületben.

== Ingatlanforgalom Temesvárott 1938-ban. A telekkönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt évben Temesvárott és a temesvári telekkönyvi hivatal körzetébe tartozó huszonkilenc községben összesen 143.483.000 lei értékű ingatlanok cseréltek gazdát. Ebből az összegből alig a negyede esik a községekre, bár azokban kétszer annyi ingatlan adtak el, mint a városban. Temesvárott az elmúlt évben 569 ingatlan adtak el, míg a községekben 1929 ingatlan cserélt gazdát.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

13

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyázi András

Utánnomás tilos.

— Erről lehet tenni. Eladom a villát és a részvényeket és gondolom, hogy Moussi-pezséggyár jelenlegi tulajdonosai nem zárkóznának el az eől, hogy havi huszezer frankos és életfogytigan szóló járadékotul mártányos összegért megváltásuk. A pénzzel azután elmegyünk Délamerikába, Indokínába, Ausztráliába, vagy ahová maga akarja és új életet kezdünk. Ott majd nem ismer minket senki és ha látják életmódunkat, legfeljebb azt mondják, vagyonos házaspár vagyunk és nem tudják, hogy pénzünk melyikünk részéről származik.

— Yvonne, Yvonne, maga naiv gyermek. Nemcsak arról van szó, hogy mások ne bélyegezenek meg hozományvadásznak. Önmagam sem akarom magamat megvenni.

Kis szünet után nyomatkövesen hozzátette:

— Értse meg végre, hogy erről a témáról nem óhajtok többé tárgyalni.

Ezek a vitatkozások azonban nem fejeződtek be mindig ilyen simán. Nem egyszer komolyabb összeveszésre is sor került. Olyankor aztán Gérard neheztelésében annyira ment, hogy napokig nem mutatkozott Yvonne lakásán. Megtörtént az is, hogy Yvonne lázasan csomagolt bőröndjeibe és elutazott Páribba, vagy valamely fürdőhelyre. Azonban nem volt túlság sokáig elmaradni a másiktól egyiknek sem.

Mikor újból szentől szemben állottak, mintha nehezteléseket elfújta volna egyetlen lehet. Nevettek egymásra és az összezördülésnek még az emléke is eltűnt.

Csak az volt a baj, hogy ezek az összekoccsások egyre gyakoribbakká váltak. Megtörtént már az is, hogy egy-egy hevesebb jelenet után, amikor szíjjal futottak, egyszer Gérard, máskor Yvonne arra gondolt, hogy szakítanak.

Ez azonban rendszerint csak olyan fölvilágítás volt, mint gyakorta a felhős égen villámások cikáznak, amelyeket azonban nem követ mennydörgés. Rendszerint az, akinek ez a fájó gondolata támadt, volt az, aki a másikat sietett esőkjával kiengezte.

Igy télt el öt esztendő. A veszekedések, amelyek szerelmükből fakadtak, egyre gyakoribbakká váltak. Annyira jutottak olykor, hogy azt hitték, a szerelmek is vége köztük. De mindig meggyőződtek róla, hogy ez csak pusztá feltevés. Ha egy-két hétre elkerülték egymást, csak annál inkább vágytak egymás után. Szerelmük már vérukté vált, kábitószerré, amely nélkül nem tudtak élni.

Ha komolyan eskartak volna, akkor se tudtak volna már lemondani róla. Ha szétszakadtak olykor, annál jobban érezték, hogy egymáshoz tartoznak és hogy képtelenek egymás nélkül élni. Eppen ezért százszor is megfogadták, hogy nem civódnak többé, de a háborúság mindig újra és mégis kitört.

Mézükbe sokszor ceppent bele ecet, de csak pillanatnyilag tudta annak édességét megmontani. A méz még maradt. Mindazonáltal gyakran érezték, hogy az öröm miatt az öröm vonzóereje gyengül.

VIII.

Komor, hideg, esős tél volt újra, amikor Yvonne és Gérard ismét összevesztett.

Ezutal az orkán nagyobb volt minden eddigénél.

Yvonne megint összezomogott és utazott Páribba. Az expresszvonat rohanó szállítását csigalassúnak találta, mert szeretett volna minél gyorsabban távolodni Lyontól, ahol Gérard Auboin volt. Ahogy a vonat kerekelt kátogtak, úgy hajtogatta m gában:

— Vége, vége, vége!

Yvonne az egyik nagy, modern szállóban vett lelkét, amelyet életről sok amerikai és más gazdag külföldi látogokodott.

Ragyogó szépségével, érzékelvel, ruháival és töltel felállításával feltűntelt a szálloda étermében, bárjában és nagy esernökében, ahonnan egyetlen táncos délutánról sem hiányzott.

Öt napon át észbe sem jutott, hogy levele: irjon Gérardnak. A hatodik napon úgy gondolta, hogy majd lefekvés előtt néhány sort ír neki. Ebből azon-

ban nem lett semmi. A hetedik, nyolcadik és kilencedik napon ismét észbe jutott az irás, azonban mindig másnapra halasztotta. Így ment ez még egy ideig. Később azonban megint teljesen megfeledkezett róla, hogy Gérardnak írjon.

Mindennek a hatodik napon történt esemény volt az oka.

A hatodik napon ugyanis, amikor megint ott volt a szaló öt órai táncos estjain és gyönyörködött a keringő párokban, hozzálépet a maitre d'hotel:

— Madame, ugylátom szereti a táncot.

— Nagyon.

— Nem volna kedve résztvenni benne?

— Miért ne?

— Hozhatnék talán egy ügyes táncost?

— Kérem.

A monsieur eltávozott, de néhány perc múlva egy fiatalember társaságában tért vissza. Bemutatta:

— Alexandre Limoujel.

Ezzel a maitre d'hotel máris elcsietett.

Yvonne d'Hivert és a hivatásos táncolót magára hagyta.

Az asszony futó pillantást vetett az előtte állóra, de ez elég volt ahhoz, hogy megállapítsa, hogy Limoujel jó megjelenésű férfi, karcsu, magas, barna arcu, lángoló szemű, haja kissé göndör, a frakk pedig úgy áll rajta, mintha rábították volna.

Limoujel elegánsan meghajolt:

— Szabad kérnem, madame?

— Természetesen, — felelt Yvonne d'Hiver és fölállott.

Erezté, hogy egy hajlékony kar átfogja a derekát és arra gyengéden ráfonódik. Ugyanakkor a férfi balkezevel lehetetlenül magasba emelte a nő jobbját és megindultak a táncba. Ott forogtak, lejtettek a többiek között. Úgyesen táncolt mindkettő. Egymást kiegészítő, fúrge partnerek voltak.

Tánc közben és az est további folyamán Yvonne d'Hivertnek létegesen volt alkalma meggyőződni, hogy Alexandre Limoujel nemcsak tetszőes külsejű, hanem ötletes és szelemes társaló is.

Mikor a jazzband elhallgatott, Alexandre Limoujel visszavezette asztalához Yvonnét. Az asszony leült és helyet mutatott a fiatalembernek is:

— Tessék!

(Folytatása következik.)

Rádió

SZERDA, FEBRUÁR 8.

Bucuresti, 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Luceafáru jazzzenekar. 19: Művészeti krónika. 19.15: Amelie de Bartfeld hegedű, G. Ștefănescu énekel. 19.55: Dr. T. Mironescu előadása. 20.10: Szalonzene. 21.15: Mozart-ciklus. 22: Hírek, sport. 22.15: Mussorgsky-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Kabaré zene. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélt. 11.45: Postaügy 1845-ben Pest-Budán. Felolvasás. 1.10: Lendvai Jóska és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákléletről. 5.45: Hírek. 6.10: Baranyi János dr. zongorázik. 6.40: Nagy halak a horgon. Előadás. 7.10: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 7.50: A magyar vers története. Előadás. 8.30: Rossini: A szevillai borbély című operájának közvetítése. 10: Hírek. 11.20: Időjárásjelentés. 11.25: Tánclemezek. 11.45: Hírek

német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Heine-mann Ede és jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.45: Tánclemezek. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8.30: A békebeli Léva. Előadás. 9: Hírek. 9.20: Szalonzene. 10.40: Hanglemezek.

Bécs. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 21.55: Kivánság hangverseny. 23.40: Könnyű bécsi zene dalokkal.

Belgrád. 18.50: Népzene. 22: Népdalok. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Operaelőadás.

Prága. 19.25: Szalonnégyes. 22.10: Szalonzene. 23.20: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Chopin művek. 23: Lemezek. 23.30: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9.

Bucuresti, 7: Hanglemezek, Ritmikus torna, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: „Mutaffian” mandolinzenekar. 19.55: P. Hanes előadása. 20.10: Vasile Jianu fuvolázik és N. Rădulescu zongorázik. 20.35: Victor Predescu zenekara. 21.15:

Szimfonikus hangverseny. 22.15: Hírek, sport. 22.30: A hangverseny folytatása. 23.10: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A sztrégovali sírbolt. Felolvasás. 11.45: A dohányzás Indiában. Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Szalonzene. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Háztartási tanácsadó. 5.45: Hírek. 6.10: Mezőgazdasági félóra. 6.40: Operaházi zenekar. 8: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter. Előadás. 8.30: Sándor Erzsik kamaranékesnő énekel. 9: „Özvegy Varga Abrisné”. Színjáték egy felvonásban. 10: A lengyel rádió hangversenyének közvetítése Zekopanból. 10.50: Hírek, időjárásjelentés. 11.15: Bura Sándor és cigányzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Beszkártné. 12.45: Dorothy Latimer angolnyelvű előadása. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10: Michele Fleta hanglemezei. 7.30: Angol nyelvoktatás. 8: Dr. Langfeld Gézáné zongorázik. 8.30: Harangzúgás. Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Tánclemezek.

Bécs. 19.35: Dalok a munkáról. 21.10: Tánczene. 23.40: Könnyű- és tánczene.

Belgrád. 19.30: Lemezek. 22: Zenekari hangverseny. 23.15: Vendéglői zene.

Milánó. 20.40: Lemezek. 23.30: Zongorajáték. 24.15: Tánczene.

Prága. 18.40: Dalok. 20.20: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Lemezek.

Varsó. 20: Vegyes zene. 23: Szimfonikus hangverseny. 24: Tánczene. 24.15: A rádiózenekar hangversenye.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, elűnt személyek, fűrdő és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzétehető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari, IV. kerület: March-trafik, Piata Kútt. — Nógrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon 7—13.

Állást keres

Önállóan dolgozó paszományos segéd munkát vállal. Cím a kiadóban. 931

Alkalmazás

Jól főző mindenes, vagy bejáró mindenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Gyakorlott kőműves felvétetik, lakatos, sofőr, vagy kertész előnyben részesül. Szalaggyár III. Str. Odobrescu 13. 657

Lakás

Háromszobás lakás központi fűtéssel és fekvéssel május 1-re kerestetik. Ajánlatokat 3666 telefonra, vagy Nagy I. Str. Semenicol 1-re kérek. 645

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I. kerületben, vagy ahhoz közel kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 680

Bútorozott szoba, fürdőszobával, hideg-meleg folyó vízzel és villannyal havi 1.400 leuért kiadó. I. Str. Homer 1. (Parcul Eminescu). 650

Egyszobás, fürdőszobás lakás kerestetik, lehet udvari is. Címetek „Fistal házaspár” jeligére a kiadóhivatalba kérem. 691

Modern kettő, esetleg 3 szobás lakás II. emelet Bulev. Carol 16 sz. a-att május 1-re olcsón kiadó. 653

Ötszobás lakás hallal, esetleg hatszobás a IV. kerület főútvonalán a Bulevard Berthelot-tól a Scudier térig bérebe kerestetik. Címetek kérem a kiadóba leadni. 930

Sarokhely üzlethelyiségek, lakások 300—500 leuért a fűtőházzal szemben V. Str. Coma Spatariu 1 sz. azonnalra kiadók. 656

Négyyszobás, hallos, teljesen modern földszintes lakásomat, melyhez egy nagy felektetett kert tartozik, rendszerető lakónak május 1-re ajánlom. Telefon 14—10. 655

3 nagyszobás I. emeleti uccai, fércementes, modern lakás, illetékel leu 2.300. Május 1-re kiadó. IV. Bulev. I. G. Duca 19. 654

Keretek háromszobás teljesen modern lakást, központi fűtéssel és meleg vízzel május elsejére. Ajánlatokat kérek D. Safirescu táblabíró Curtea de Apel címre. 694

Adás-vétel

Családiház eladó III. Str. Ulpia Traiana 59. 637

Konyhabútor jókarban lévő (modern) megvételre kerestetik. Címetek ármez jelöléssel a kiadóba kérem leadni. 690

Vannék szép két-ablakos függönyt. Címetek „Kézpénz” jeligére a kiadóba kérem leadni. 692

Konyha mérleg, hozzá való súlyokkal megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 693

Cinkbádóg ülőkád megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 932

Külfölete

Kiadó a rónáci nagyvendéglő május 1-re. Bővebbet Alapítványi Pénztár I. Str. Lovovics 4. 634

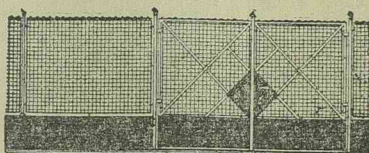
Hiteles fordításokat

román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződéses bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkakerőlőtől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucuresti és Timisoara városok volt első fordítója, Timisoara I, Piata Brătianu 2. szám (Krayzerrel szemben).

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Kölcsön kapható 10.000—10 millióig 5—7 és fél százalékra bármilyen célra, 1—30 éves törlesztésre. Bővebb felvilágosítást ad: Credit International Timisoara, III. Str. Ciprian Porumbescu 31 szám. A katolikus templomig a 6-os villamossal. 640

Vaskapu, ajtók, diszkerítések

teljesen vasból vagy sodronnybetéttel, gázkamraajtók és egyéb betűésbiztos acélmezejtők rendkívül előnyös árban

BOZSÁK M. és FIA R. T.

sodronnykerítés és lakosárnygár
TEMESVAR, Gvárváros, Str. Gioriei 11.
Telefon 87—06.
Józsefváros Piata Dragalina 10.

Nyomatja a „HIRLAP” tipog rafia și editura S. i. n. c. Arad.